

STRATEGI FOR KOMMUNESKOG

2026-2036

LILLESTRØM

INNHold

1	Bakgrunn	5
2	Lillestrøm kommuneskog.....	5
2.1	Hovedmål	5
2.2	Skogressursene.....	8
2.3	Administrasjon og drift	8
3	Bærekraft.....	10
3.1	Bærekraftig skogforvaltning	10
3.2	FNs bærekraftsmål.....	11
4	Klima	13
4.1	CO ₂ -binding og karbonutslipp	14
4.2	Klimatilpasning.....	15
5	Skogskjøtsel	18
5.1	Skogkultur.....	18
5.2	Sluttavvirkning.....	18
5.3	Tynning	20
5.4	Hogstformer.....	21
6	Landbruksveier.....	23
7	Eiendomsstruktur.....	27
8	Økonomi.....	27
9	Biologisk mangfold	29
9.1	Miljøregistrering i skog og nøkkelbiotoper	29
9.2	Verneområder	32
9.3	Biologisk viktige områder	34
9.4	Naturtyper.....	35
10	Landskapsplan.....	38

11	Myrrestaurering.....	38
12	Tiurleiker og rovfugltreir.....	41
13	Kulturminner og kulturmiljø.....	42
14	Friluftsliv	47
15	Jakt.....	50
15.1	Storvilt og småvilt.....	50
15.2	Lisensjakt på rovdyr	51
16	Gapahuker, koier og hytter.....	51
17	Økosystemtjenester	53
18	Vedlegg	55
18.1	Ressurstall hentet fra skogbruksplan	55
18.2	Naturtyper i kart.....	61
18.3	Kulturminner i kart.....	62
18.4	Lover og forskrifter.....	63
18.5	Kommunale planer og strategier.....	64

*Lukket hogst i kommuneskogen i Gan. Flere store bjørkeetrær ble satt igjen blant annet for å hindre den svartelistede rødhyllen i å fortrenge etablering av ny skog.
Foto: Hans Haug.*

1 Bakgrunn

Lillestrøm kommuneskog består av de tre kommuneskogene i tidligere Sørum, Fet og Skedsmo kommuner. Prinsipielle saker om kommuneskogen behandles i Hovedutvalg for miljø og samfunn (HMS), formannskapet og kommunestyret. Kommunedirektør gir årlig HMS en orientering om drift og økonomisk status.

Hensikten med en kommuneskogstrategi er å bidra til en helhetlig, langsiktig og bærekraftig forvaltning av skogeiendommen, og hjelpe kommunen med å balansere ulike hensyn som; Skogbruk, klimatiltak, naturvern og friluftsliv.

Arbeidet med strategien skal gi oss:

- en oversikt over skogressurser, naturverdier samt kultur- og friluftslivsverdier
- et grunnlag for planlegging og gjennomføring av skogbruksaktiviteter
- langsiktige mål og retningslinjer for drifta generelt og skogforvaltningen spesielt

Strategien bygger på eksisterende kunnskap og data, og vurderes revidert når ny planstrategi utarbeides, og med politisk behandling i kommunestyret.

2 Lillestrøm kommuneskog

2.1 Hovedmål

Skogbruket er regulert gjennom lover og forskrifter. Kommuneskogen i Lillestrøm skal i tråd med dette regelverket forvaltes i et langsiktig perspektiv, og drives slik at eiendommens naturgitte potensial utnyttes, og et best mulig økonomisk resultat oppnås på lang sikt for eier.

Skogsdriftene, skogkulturarbeidet og annen virksomhet skal ivareta hensynet til biologisk mangfold, friluftsliv, kulturminner, vilt og landskap.

HVORFOR ER SKOGEN VIKTIG OG HVORDAN BLIR FRAMTIDENS SKOG OG SKOGBRUK?

Skogen er en viktig ressurs både miljømessig, sosialt og økonomisk. Den reduserer klimagassutslipp, regulerer klima, temperatur og luftfuktighet lokalt, er hjem for et stort antall dyr, planter, sopp og insekter, beskytter truede arter og opprettholder økologisk balanse, samt inneholder viktige naturtyper som ikke finnes andre steder. Skogen beskytter mot erosjon og flom ved å holde på jorda og regulere vannet. Skogen gir rom for friluftsliv, rekreasjon og mental helse. Skogen produserer trevirke, og bidrar til verdiskaping.

Klimaet endrer seg allerede merkbart med høyere temperaturer, mer ustabil vær og økt fare for storm, insektangrep, skogbrann og andre skogskader. Skog spiller en nøkkelrolle for klimaet. Norske skog- og landområder tar opp store mengder CO₂ hvert år. De siste ti årene har imidlertid dette karbonopptaket blitt redusert med hele 40% (kilde: NIBIO, [Barkbiller og skogdød truer skogens karbonopptak](#)). Mye av forklaringen er eldre skog, tørke, barkbiller og skogdød.

Målet for skogforvaltningen generelt er å drive skog som balanserer flere hensyn samtidig, slik at skogene kan lagre mest mulig karbon, forbli sunne og motstandsdyktige under et endret klima, og samtidig levere tømmer, produkter og inntekter til samfunnet.

[Klimasmart skogbruk Norge](#) (Climate Smart Forestry Norway, CSFN) er et forskningsprosjekt som har pågått fra 2020 til 2025 og finansiert av Norges forskningsråd. Prosjektets mål har vært å undersøke hvordan vi kan forvalte skogen på smartere måter i lys av klimaendringene. Forskerne her understreker at skogforvaltning er komplekst og sammensatt. Og forteller videre at en aktiv forvaltning av skogen kan opprettholde et høyt karbonopptak og gjøre skogen mindre sårbar for skadedyr og tørke, dersom en tilpasser skjøtselen fortløpende med at klimaet endrer seg. På den annen side kan det å la skogen stå helt urørt gi høy karbonlagring på kort sikt, men føre til eldre og tettere skogbestand som over tid blir mer utsatt for insektangrep eller store branner og hendelser som plutselig kan slippe ut mye av det oppsamlede karbonet, samtidig som store verdier går tapt. Forskerne fremhever betydningen av å ha mangfoldige skoger. Skogbrukstiltak som å plante ulike treslag eller å bevare skog med variert alderssammensetning (flersjiktet skog) kan spre risikoen og gjøre skogen sterkere mot både klimaendringer og skogskader. Monokulturer av samme alder kan være effektivt for biomasseproduksjon, men de er oftest også mer sårbare. Variasjon skaper en slags "buffer".

2.2 Skogressursene

Lillestrøm kommuneskog består av totalt 25.259 dekar produktiv skog, som fordeler seg følgende etter stigende gårdsnummer:

	Matrikkelnummer	Produktiv skog (dekar)	Sum grunneiendom (dekar)
	4 / 6 / 0	2.508	3.660
	302 / 1 / 0	6.174	6.888
	433 / 1 / 0	984	1.040
	470 / 6 / 0	15.592	17.383
TOTALT		25.259	28.971

Figur 1: Fordeling produktiv skog og sum grunneiendom på de ulike gnr / bnr som kommuneskogen er registrert med. Kilde: Gårdskart, Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO).

Kommuneskogen består av mange teiger fordelt på få store og mange mindre. Teigfordelingen kan sees i kart (figur 1), med følgende fordeling for de fem største teigene:

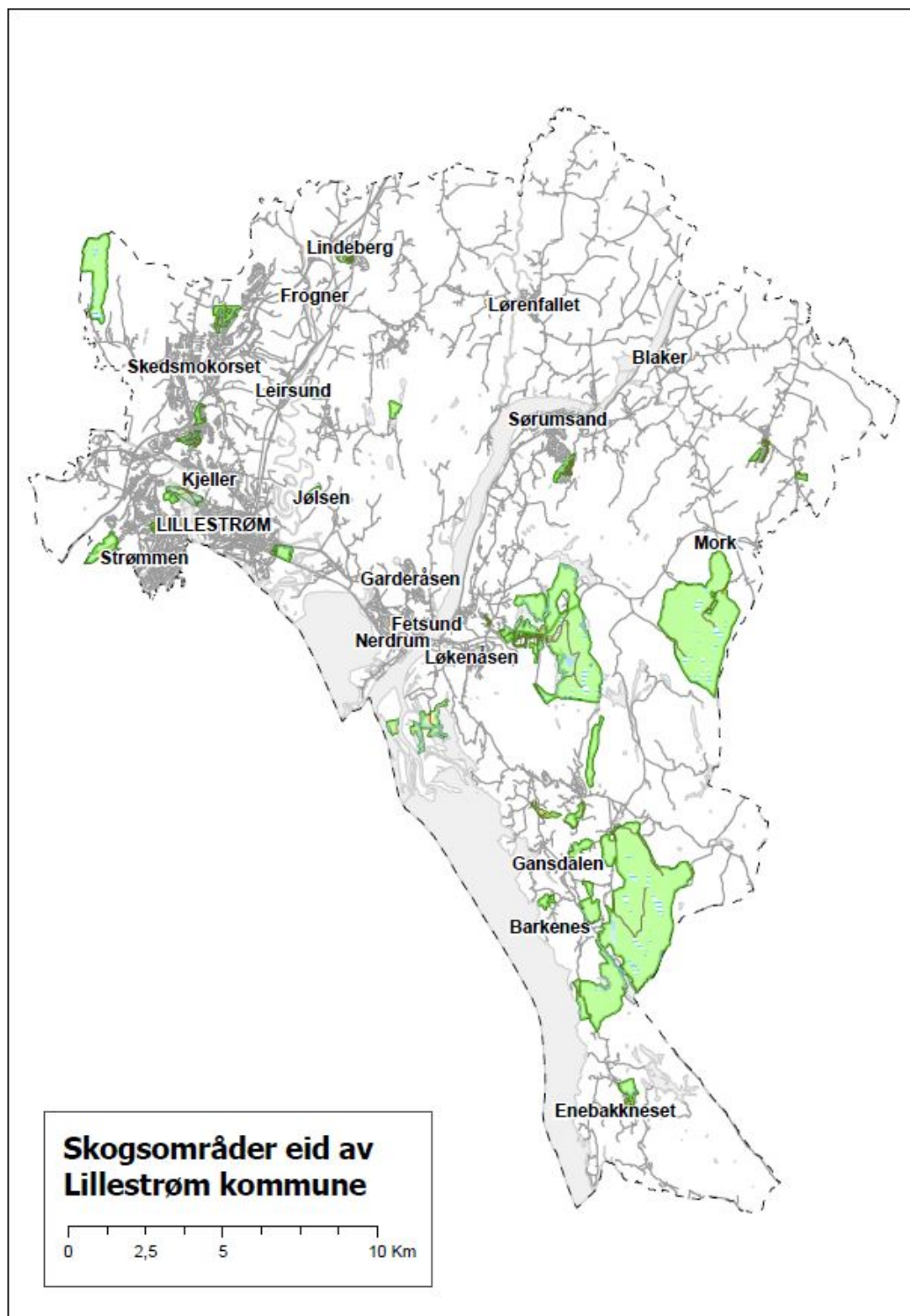
Navn	Matrikkelnummer	Produktiv skog (dekar)
Kaståsen	470 / 6 / 0	8.075
Mork skog østre	302 / 1 / 0	5.870
Svarttjern	436 / 1 / 0	3.609
Sludderud	469 / 5 / 0	1.935
Kropptjern	49 / 13 / 0	1.346

Figur 2: Fordeling produktiv skog på de fem største skogteigene i Lillestrøm kommuneskog. Kilde: Gårdskart, Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO).

2.3 Administrasjon og drift

Skogkultur og tømmerdrifter gjennomføres årlig. Tiltak konkurranseutsettes og utføres av innleide skogsentreprenører. I tillegg blir det gjennomført nødvendig veivedlikehold. Skogbruksplan blir lagt til grunn for skogforvaltningen. Den delen av kommuneskogen som inngår i tidligere Fet og Sørums kommuner har skogbruksplan fra desember 2021. Den delen som ligger innenfor tidligere Skedsmo kommune vil få ny

skogbruksplan gjennom felles takstprosjekt med Rælingen, Oslo og Lørenskog kommuner (ROLS), som skal ferdigstilles første halvår 2026.

Figur 3. Kart over alle skogteigene i Lillestrøm kommuneskog.

3 Bærekraft

3.1 Bærekraftig skogforvaltning

Skogbruket i Norge er regulert av en rekke lover og forskrifter som skal sikre bærekraftig forvaltning, miljøhensyn og rettigheter for både skogeiere og samfunnet, blant annet gjennom [skogbruksloven](#) med tilhørende forskrifter og rundskriv. I formålsparagrafene til [skogbruksloven](#) og [bærekraftforskriften](#) er *bærekraftig skogbruk* definert som å forvalte og bruke skog på en måte som ivaretar biologisk mangfold, produktivitet, foryngelsesevne og vitalitet. Som igjen innebærer å balansere miljømessige, sosiale og økonomiske hensyn slik at skogen kan oppfylle sine funksjoner både nå og i fremtiden. FNs jordbruks- og næringsmiddelorganisasjon (FAO) har samme definisjon på bærekraftig skogbruk.

Vurdering av skog som bærekraftig forvaltet forutsetter sertifisering gjennom anerkjente rammeverk for å sikre klare standarder og nødvendig troverdighet. Nesten alle skogeiendommer i Norge med hogst etter år 2000 er miljøsertifisert, hovedsakelig gjennom PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification), og noe gjennom FSC (Forest Stewardship Council). [Norsk PEFC Skogstandard](#), er tilpasset norske, lokale forhold, og prinsippfester at skogbruket må ta hensyn til klima, miljø og samfunn. Videre er sertifisering av treprodukter viktig for å bekrefte overfor forbrukere at produkter som byggevarer, emballasje og papir kommer fra bærekraftig forvaltede skoger.

Kravpunktene i skogstandarden omfatter blant annet krav om å sette igjen *livsløpstrær* (enkeltrær som får stå til de dør av seg selv), ta vare på kantsoner mot vann, bekker og myrer og skåne bakken mest mulig ved hogst m.m. Skogeier har ansvaret for at tiltakene i skogen blir utført i tråd med kravpunktene. Intern- og eksterntkontroll skal sørge for at skogeier følger skogstandarden.

Lillestrøm kommuneskog er PEFC-gruppesertifisert gjennom tømmerkjøper.

TILTAK:

- Lillestrøm kommuneskog skal være miljøsertifisert.
- Overvåke skogtilstanden og rapportere på skogens helse.

3.2 FNs bærekraftsmål

I 2015 kom FNs medlemsland sammen for å lage 17 hovedmål og 169 delmål for å sikre en bærekraftig fremtid etter tusenårsmålene (2000-2015). Overordnet krever målene tiltak for å bekjempe fattigdom og sult, motarbeide klimaendringer, fremme likestilling, sikre utdanning og god helse til alle, og skape et fredelig og inkluderende samfunn globalt. Alle disse målene skal nås innen 2030.

Bærekraftig skogforvaltning i Lillestrøm kommune skal støtte opp under disse målene, og sikre en helhetlig tilnærming i bærekraftsarbeidet der økonomiske, sosiale og miljømessige hensyn blir ivaretatt.

Figur 4. FNs 17 bærekraftsmål.

I kommuneplanens samfunnsdel er hovedmålet under satsingsområdet klima og miljø følgende: *Lillestrøm kommune skal redusere klimagassutslippene og ha en god ressursforvaltning, samtidig som kommunen skal håndtere forventet befolkningsvekst.*

Herunder vil følgende bærekraftsmål være særlig relevant for kommuneskogstrategien:

Mål 3 – God helse og livskvalitet

Skogen tilbyr et lavterskel helsefremmende rom som kan forene ulike samfunnsgrupper og skape sosial verdi. Forskning bekrefter også direkte helsegevinster ved hyppig bruk av skogsområder, særlig redusert stress og styrket mental helse. Å bevare og tilgjengeliggjøre skog er derfor ikke bare et klimatiltak, men et folkehelsetiltak.

Mål 9 – Industri, innovasjon og infrastruktur

Lillestrøm kommune setter fokus på innovasjon i grønn omstilling, der naturressurser fra kommuneskogen kan bidra til utvikling av nye løsninger innen teknologi og klimatilpasning på lik linje som andre sektorer. Skogens evne til å lagre karbon gir et konkret utgangspunkt for innovasjon med sterkt potensiale til å utvikle systemer som styrker skogens klimafunksjon.

Mål 12 – Ansvarlig forbruk og produksjon

Kommuneskogen må forvaltes slik at produksjonen tar hensyn til skogens tålegrense, og ivaretar klimafunksjonen. I Lillestrøm kommune betyr dette å støtte lokal produksjon, og sikre anerkjent sertifisering av skogbruk.

Mål 13 – Stoppe klimaendringene

Kommuneskogens funksjon som et lokalt karbonlager er vesentlig. Imidlertid strekker denne betydningen seg langt utover det lokale, der bevaring og restaurering av kommuneskogen er viktig for å nå globale klimamål. Skogen i Lillestrøm kommune må derfor forstås som en del av det globale nettverket av skoger som sammen har en unik evne til å motvirke klimaendringer. Å ta vare på den lokale skogen er derfor ikke bare et lokalt ansvar, men et globalt klimatiltak.

Mål 15 – Livet på land

Bærekraftig skogforvaltning er vesentlig for å ivareta biologisk mangfold og beskytte natur. I Lillestrøm kommune betyr dette å gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, hindre og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold.

4 Klima

Norge har lenge hatt et netto opptak av klimagasser, hvor skogen og andre biologiske materialer tar opp mer CO₂ enn vi slipper ut. Men etter 2009 har det vært en svak nedgående trend. Dette skyldes blant annet at andelen gammel skog har økt, slik at skogene ikke er i sin mest produktive fase, samt økt hogst og arealkonflikter hvor skog og natur blir nedprioritert. Gjennom Parisavtalen fra 2015 har Norge forpliktet seg til å redusere utslippene av klimagassene med minst 55 % innen 2030 sammenlignet med 1990-nivået.

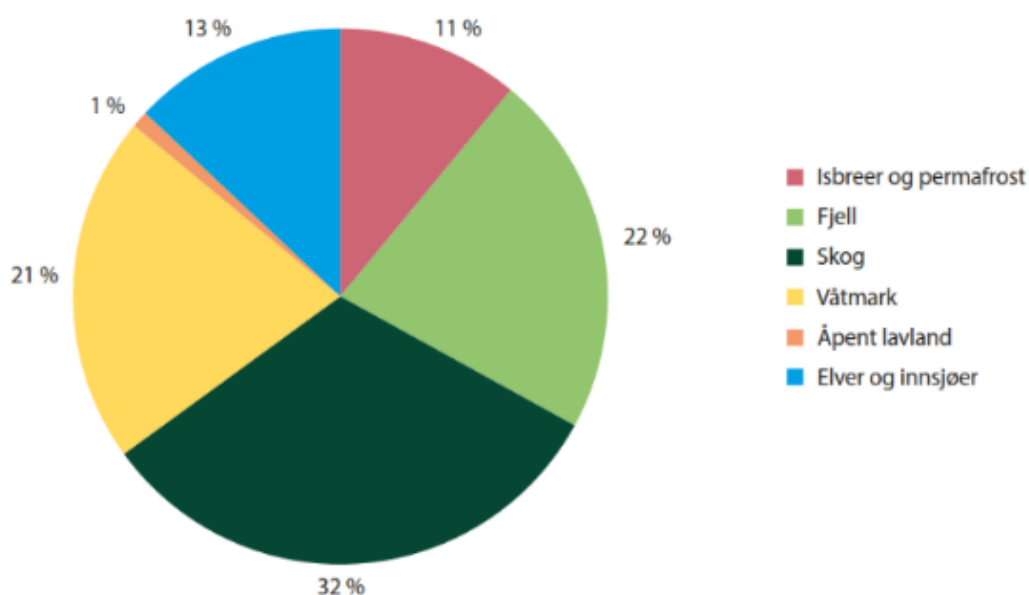
Seks kriterier er utgangspunktet for rapporten [Bærekraftig skogbruk i Norge](#) utarbeidet av Norsk institutt for bioøkonomi, og brukes i både nasjonal og internasjonal rapportering om skogbrukets bærekraft. I klimasammenheng skal strategien for kommuneskogen svare ut følgende fire av disse kriteriene på en god måte:

1. Bevaring og forbedring av skogens produksjonsevne
2. Bevaring av skogens helse og vitalitet
3. Bevaring og forbedring av skogens biologiske mangfold
4. Opprettholdelse av skogens beskyttelsesfunksjoner (f.eks. for jord, vann og klima)
5. Opprettholdelse og forbedring av skogens sosiale og økonomiske funksjoner
6. Opprettholdelse av skogens evne til å binde karbon og bidra til klimaregulering

[Norsk PEFC Skogstandardens](#) kravpunkt 3 om planlegging i skogbruket fokuserer på at skogeierne skal sikre både langsiktig og operativ planlegging for bærekraftig forvaltning av skogressursene, inkludert variasjon i hogstformer, langsiktig skogproduksjon og karbonlagring. Andre viktige kravpunkter i denne sammenheng er punkt 11 om hogst, som fremmer økt bruk av lukket hogst, samt punkt 13 om bevaring av livsløpstrær og døde trær for biologisk mangfold og karbonlagring. Punkt 17 om treslagsfordeling oppfordrer til å plante blandingsskog av furu og gran, nettopp for å gjøre skogen mer robust mot klimaendringer.

4.1 CO₂-binding og karbonutslipp

Skogen tar opp karbon gjennom fotosyntese, da trærne absorberer CO₂ fra atmosfæren og lagrer det som karbon i biomassen (stammer, røtter, grener) og i jorden. I denne sammenheng er restaurering av myr viktig, da forskning viser at 80 % av karbonet som er lagret på land finnes i jordsmonnet, mens de resterende 20 % lagres i vegetasjon som busker, trær og i andre planter. Dette bidrar til å redusere mengden CO₂ i atmosfæren og dermed bremse klimaendringer.

Figur 5. Fordelingen av karbonlagring i norske økosystemer. Kilde: [Meld. St. 35 \(2023-2024\)](#)
[Bærekraftig bruk og bevaring av natur Norsk handlingsplan for naturmangfold](#) (s. 132).

Figuren over viser den omtrentlige mengden karbon lagret i hvert økosystem på fastland i Norge, som del av den totale mengden lagret karbon i norske økosystemer. Kakediagrammet viser at det i Norge er mest karbon lagret i skog (32 %), tett etterfulgt av fjell (22 %) og våtmark (21 %).

Skogen slipper ut karbon når trær dør og brytes ned, eller når skog brennes eller hogges ned. Nedbrytning av dødt plantemateriale frigjør karbon tilbake til atmosfæren som CO₂. Hogst kan også føre til utslipp, men hvis tømmeret brukes til produkter som byggematerialer, kan karbonet forbli lagret i lang tid.

4.2 Klimatilpasning

Temperaturen på kloden øker raskere enn tidligere, og klimaet fremover vil bli mer ekstremt med våtere, varmere og mer vindfulle forhold. Et varmere klima vil kunne føre til økt tørke. Vi vil oppleve økt risiko for stormer, skadedyrangrep og sykdommer på trærne. Tørt og varmere klima øker også risikoen for skogbranner. Økt vind kan påvirke treets rotfeste, og føre til toppbrekk og vindfall. Vintertemperaturene vil bli mer ustabile da vi får kortere vintre, noe som kan påvirke treets frostherdighet. FNs klimapanel sine scenarier peker på forlengelse av vekstsesongene, vintrene blir mildere og somrene tørrere. Et varmere klima vil bidra til at trærne vokser raskere, som igjen kan være positivt for tømmerproduksjonen. Forskning viser at blandingsskog vil være mer tilpasningsdyktig et endret klima. For å sikre klimarobuste økosystem, bør forvaltningen av kommuneskogen ivareta klimautsatte arter og naturtyper, planlegge for endringer i naturen, sikre natur som demper andre klimavirkninger, og se utslipp av klimagasser og klimatilpasning i sammenheng.

I forvaltningen av kommuneskogen, er det viktig å ha både kortsiktige og langsiktige strategier. Planting, ungskogpleie og tynning samt gjødsling bidrar til økt vekst og karbonopptak, og kan raskt forbedre skogens helse og produktivitet, samtidig som de bidrar til å binde mer karbon på kort sikt. Langsiktige strategier for bærekraftig skogbruk bør inkludere tiltak som økt plantetetthet der det i dag er glissent eller ingen foryngelse, nettopp for å oppnå høyere skogproduksjon per arealenhet. Dette

MÅL:

Kommuneskogen skal forvaltes klimanøytralt, og med de tiltak som må til for å gjøre den robust i møte med klimaendringene.

TILTAK:

- Drive en variert, aktiv og stedstilpasset skogskjøtsel
- Få oversikt på hvilke bestand som er glisne og bør suppleres
- Kartlegge arealer som kan få størst utfordringer med tørke, flom, skader, insektangrep m.m. for i større grad å drive riktig skogskjøtsel
- Restaurere myr der det gir størst klimaeffekt
- Sørge for at virke fra skogen benyttes som byggematerialer eller annen bruk som gir langsiktig karbonbindingseffekt

vil igjen bidra til økt karbonbinding og utnytte arealets produksjonsevne. I tillegg til økt tilvekst og økt karbonopptak bidrar ungskogpleie og tynning til bedre kvalitet på tømmeret og at skogen blir bedre rustet til å tåle fremtidens klima.

KLIMATALL FOR LILLESTRØM KOMMUNESKOG

Den digitale skogbruksplanen Allma viser følgende tall for kommuneskogen
(i tidligere Fet og Sørum kommuner, september 2025):

Klima, Bærekraft og Miljø

Alle CO₂-tall inkluderer stammen, topp og grener

CO ₂ bundet i din skog	723 608 tonn
Årlig opptak av CO ₂ Dette tallet kan du bruke for å vise CO ₂ -binding det kommende året.	25 375 tonn
Langsiktig potensial for opptak av CO ₂ pr år Dette tallet kan du bruke for å vise CO ₂ -binding for flere år fram i tid.	31853 tonn
Prosent areal med nøkkelbiotoper	0,6 %
Index for bærekraft (målt etter hogstklassefordeling) Index for bærekraft (målt etter hogstklassefordeling) Over 2% hkl 1 gir fratrekk Over 10% hkl 5 gir fratrekk, fordi produksjonsevnen ikke blir utnyttet.	89

Du har 373 623 kubikk tømmer i skogen din inkludert topp og avfall.

Dette tilsvarer:

9 074 Tømmerlass

5 293 Eneboliger

723 608 tonn med CO₂

Tømmeret i skogen din har stor verdi. Både for deg og resten av samfunnet.
Estimert brutto tømmerverdi er kr 121 215 000,-

Bruttoverdien er beregnet av gjennomsnittlige tømmerkvaliteter og tømmerpriser.

Det tas IKKE hensyn til reduksjon for driftskostnader, måleutgifter, skogfond eller andre kostnader.

Dette er kostnader med store variasjoner og kan redusere bruttoverdien betraktelig.

5 Skogskjøtsel

5.1 Skogkultur

Det har i gjennomsnitt blitt utført ungskogpleie på ca. 100 dekar pr år de siste fem årene. Fremtidig behov ligger nok noe høyere, fordi avvirkingen vil øke de neste årene. Det legges derfor opp til 150 dekar pr år. Ungskogpleie er kanskje mer nødvendig enn noen gang grunnet endret klima da også treslag og antall trær velges ved ungskogpleien. I kommuneskogen vil vi tilstrebe en større andel lauv og furu på de gode bonitetene. Det gjør bestandene mer robuste samtidig som en har flere treslag å spille på hvis grana dør f.eks. på grunn av barkbilleangrep. I kommuneskogen vil vi i de fleste bestand sette igjen færre trær etter ungskogpleie enn tidligere praksis for å oppnå robuste enkelttrær som gjør dem mer vitale og stormsterke. I tillegg kommer selvsagt de vanlige positive effektene av ungskogpleie som; bedre kvalitet på framtidstrærne, større karbonbinding m.m.

Avhengig av hogstform og bonitet vil mye av hogstarealet forynges naturlig, spesielt på furuarealene. På granmark vil det tilplanter med gran og furu ved åpne hogster og suppleres ved behov ved lukka hogster. Det er allerede plantet noe eik, og det planlegges å fortsette med det. Utfordringen med eik er at de raskt blir beitet av hjortevilt slik at kostbare tiltak som inngjerding kan være nødvendig. Det er først og fremst i mye brukte turområder eller innsynseksponerte områder det vil bli gjort forsøk med eik.

TILTAK:

Gjennomføre ungskogpleie på opptil 150 dekar i året.

5.2 Sluttavvirkning

Skogbruksplanen for Fet og Sørumsdalen delen av kommuneskogen ble levert i digital versjon i 2021. Det ble imidlertid avvirket lite frem til rammeavtale for avvirkning og

salg av tømmer var på plass i 2024. I korthet går avtalen ut på at tilbyder velges ut fra en *best-pris*-vurdering av driftskostnader og tømmerpris, samt at en rekke krav må oppfylles. Det er inngått avtale med Nortømmer for to år med opsjon på to nye.

Glommen Mjøsen Skog har utarbeidet tre forskjellige *hogstprognoser med bakgrunn i skogbruksplanen (se vedlegg). Alternativet der det legges til grunn minstealder for gran og pluss ti år for furu anses som mest realistisk, og framkommer i figur 6.

Periode	Årstall	Årlig estimert avvirket volum, m ³		
		Tynning	Sluttavvirkning	Sum
1	2022 - 2031	2119	10 470	12 589
2	2032 - 2041	1453	8 777	10 230
3	2042 - 2051	516	13 220	13 736
4	2052 - 2061	402	12 297	12 699
5	2062 - 2071	1089	8 389	9 478

Figur 6. Årlig estimert avvirket volum (m³) for tynning og sluttavvirkning i Lillestrøm kommuneskog (Fet og Sørumsdalen) fra 2022 til 2071.

* Følgende forutsetninger legges til grunn for prognosene: *Prognosetallene forutsetter optimal skogkultur. Her er både raskest mulig etablering av ny skog, oftest planting, med tilstrekkelig tetthet og ungsogpleie til rett tidspunkt avgjørende (salgskvantum må reduseres 10-15 %). Merk at prognosene er en teoretisk modell basert på forutsetninger som tømmerpriser, forretningskrav og skogkultur.*

Ved fratrekk for topp, råte etc. på 15% vil en kunne sluttavvirke 8.900 m³ og tynne 1.800 m³ pr år i første tiårs periode. Hvis en ønsker å fordele kvantumet jevnt over perioden 2022-2041, blir brutto sluttavvirkning 9.600 m³ og tynning 1.800 m³ pr år, fratrasket 15% topp, råte m.m. kan 8.200 m³ sluttavvirkes og 1.500 m³ tynnes årlig.

Mye av furua vil overholdes lenger enn det som forutsettes i prognosene. I tillegg er det i praksis ikke realistisk at skogkulturen gjennomføres som forutsatt i prognosene. En del av arealene vil forynges naturlig med forlenget omløpstid, stedvis avgang av planter med samme effekt samt ønske om treslagsinnblanding i nye bestand vil redusere tilveksten som er forutsatt i prognosene. En må også beregne betydelig fratrekk for tiurleiker, rovfuglreir, utilgjengelighet og friluftslivhensyn. Nye metoder (skjerm, småflate etc.) medfører også at hogstkvantumet i enkelte bestand må reduseres og hogsttidspunkt utsettes for deler av bestand. Et anslag på fratrekk på 30% fra prognosene gir et årlig volum på 5.700 m³ i sluttavvirkning og 1.250 m³ med

tynning. Effekten av nye hogstmetoder er dog usikker, og for å ivareta kapasitet og langsiktig gjennomføringsevne, legges det derfor opp til et årlig hogstkvantum på 4.000 m³, inntil en kan se effekten og eventuelt heve kvantumet.

Treslag	Kubikkmasse drivbar skog	Kubikkmasse på arealer som er unntatt for hogst	Kubikkmasse på uproduktive arealer	Sum	Stående kubikkmasse %
Gran	114 186	1 068	0	115 254	33
Furu	204 944	314	0	205 258	59
Lauv	21 971	443	0	22 414	6
Sum	341 101	1 825	0	342 926	
%	99	0	0		

Kubikkmasse drivbar skog fordelt på treslag

Figur 7. Stående kubikkmasse i kommuneskogen fordelt på treslag. Figuren viser at hovedandelen av tømmervolumet er furu (59%).

5.3 Tynning

Målene for tynning av skog er å forbedre vekst og kvalitet på de gjenstående trærne for å produsere mer verdifullt virke, samt å skape en optimal og jevn fordeling av de beste trærne for fremtidig virkeproduksjon. Tynning hjelper til med å øke middeldimensjonen på trærne og kan dermed gi høyere priser for sagtømmeret. Tynning kan også ha andre mål som å tilpasse skogen til flerbruksformål som; rekreasjon og ivaretagelse av biologisk mangfold.

Det er et mål at all furu skal tynnes en til to ganger. Gran kan også tynnes, men her spiller skogforholdene inn, det vil si hvor stabilt bestandet er etter tynning, topografi og avstand til vei. Hvis forholdene ligger til rette tilstrebes tynning av gran for å skape robuste bestand og enkelttrær. Det gir større valgmulighet av hogstformer ved sluttavvirkning samt bestand og enkelttrær som er bedre rustet for fremtidens klima.

Ved tynning skal livskraftige løvtrær og gamle furuer fristilles for å unngå at de skygges ut.

All tynning forutsetter utført ungskogpleie.

MÅL:

Årlig sluttavvirkningsvolum på 5.700 m³ og 1.250 m³ tynning.

5.4 Hogstformer

I PEFC skogstandard står følgende om hogst:

Kravpunkt 11. Hogst

Kravpunktet skal sikre variert bruk av hogstformer og foryngelsesmetoder som balanserer hensyn til skogeiers økonomi, friluftslivets interesser, biologisk mangfold og andre miljøverdier. Det er et mål å øke andelen lukkede hogster og småflatehogster i skoglandskapet.

I grandominert skog skal lukket hogst brukes der forholdene økonomisk og biologisk ligger til rette for det på stedet, også i lys av fremtidige klima- og nedbørsforhold. Forutsetningen for bruk av lukkede hogstformer i grandominert skog på fastmark er at det kan oppnås god stabilitet hos gjenstående trær, og at hogstformen gir grunnlag for en tilfredsstillende foryngelse. I viktige friluftslivsområder skal det legges spesiell vekt på å utnytte mulighetene for bruk av lukkede hogster, gjerne kombinert med småflatehogst.

I kommuneskogen vil vi benytte lukkede hogstformer der det er mulig og forsvarlig. Vi mener også at vi kan tillate å ta større risiko i forhold til private skogeiere. I og med

at det i nyere tid er mindre erfaring med lukkede hogster vil det bære litt preg av prøving og feiling. Dette gir imidlertid nyttig erfaring videre i forvaltning av kommuneskogen, og som kunnskapsoverføring til kommunens skogeiere. Områder der lukkede hogstformer er benyttet kan brukes som demonstrasjonsfelt, både vellykka og mindre vellykka.

I furubestand, som krever god lystilgang for å få opp foryngelse, forsøkes med åpen skjerm der skogbildet fortsatt opprettholdes, som kanthogst og som små flater. 2 dekar, som regnes som småflate, gir sjelden nok lystilgang for å få opp naturlig foryngelse av furu, og små flater i furuskog bør derfor være 4-5 dekar.

I grandominerte bestand skal alltid alternative hogstformer til flatehogst vurderes. I volum vil imidlertid flatehogst være den dominerende hogstform de neste årene. Det skyldes bestand som har for stor tetthet og høy alder. Disse bestandene er for ustabile. Nærhet til vei har også betydning.

Ved flatehogst benyttes *Eidskogmetoden*; det vil si å sette igjen dobbelt antall livsløpstrær og all tørrgran på flata. En del av trærne vil blåse ned ganske raskt, men metoden sikrer dødved i forskjellige stadier gjennom omløpet. Noen av trærne vil kunne bli store og gamle. Alt av løvtrær som er stabile nok settes igjen.

Det er ikke mange bestand som er egna for skjermstilling, det vil si å sette igjen 16-40 trær pr dekar, det betinger at det er tynnet ned til passende treantall tidlig nok. Det er i dag få granbestand som tidligere er tynna med dette formålet. De bestandene som er egnet forsøkes imidlertid med skjermstilling. Dette skal forynges naturlig, evt. med suppleringsplanting der foryngelsen ikke er tilstrekkelig. Ulempen med skjermstilling kan være at en får reine granbestand med lite variasjon etter at skjermen er avviklet.

Småflate er derfor en foretrukket hogstform. Det medfører variasjon i fremtidsbestandet samtidig som en får et variert skogbilde i småflateperioden. Her satses også på naturlig foryngelse evt. med suppleringsplanting. Innplanting av furu og eik er også aktuelt.

Ved både skjerm- og småflatehogst fristilles løvtrær og evt. gamle furutrær for å unngå utskygging. Formålet er både treslagsblanding og at de skal kunne bli store og gamle. I friluftsområder vil de skape variasjon i skogbildet samtidig som store og gamle trær skaper egne økologiske nisjer.

Ved lukkede hogstformer er det viktig med god veitilgang og enkel driftsvei, fordi det kreves tettere oppfølging med oppsyn og mulighet for å ta ut virket der det har oppstått skader. Derfor bør risikoen ved valg av hogstform reduseres proporsjonalt med avstand fra vei og driftsforhold, det vil si muligheten for å komme inn med maskiner hele året.

Det er også viktig at en ikke er for seint ute med alternative hogstformer; resterende bestand bør ikke være for gammelt, da det medfører større risiko for vindfall, tørke- og billeskader.

I dag er hovedfokuset på å avvirke gran, da furua kan stå lenger og bli eldre uten fare for at den dør. Ut fra treslagsfordelingen vil avvirkningen etter hvert dreies mer over på furu.

TILTAK:

- Lukkede hogstformer vil benyttes der det er mulig og forsvarlig
- Ved flatehogst benyttes *Eidskogmetoden*

6 Landbruksveier

Det er relativt god veidekning i Lillestrøm kommuneskog, men mange av veiene er i for dårlig forfatning. Det er derfor lagt opp til omfattende oppgradering av eksisterende veier.

Oversikt over landbruksveiene i kommuneskogen, status samt behov for vedlikehold:

Veinavn	Veilengde	Status	Vedlikeholdsbehov
Svenskerudveien	900 m	Dårlig bæreevne og mangler snuplass.	Entreprenør er valgt etter anbudsrunde for ombygging og etablering av snuplass.

Kleivdalsveien	1,6 km	I elendig forfatning og ikke kjørbær.	Krever omfattende ombygging. Sertifisert veiplanlegger er i prosess med å utarbeide plan for veien.
Svarttjernveien	2,5 km	Dårlig bærelag og grøfter, og for smal for dagens krav til veistandard.	Stedvis forsterkning av bærelag, noe breddeutvidelse, grøfterensk, ny velteplass midtveis og forlengelse av veien med 500 meter samt rundkjøring er under planlegging. Veikanthogst er utført høsten 2025.
Kaståsveien		I relativt god forfatning, men noen stikkrenner må skiftes samt mulighet for å snu tømmervogntog midtveis må etableres. Breddeutvidelse punktvist må vurderes.	De første 400 meterne fra avkjøringen ved Høltedalsveien skal oppgraderes i løpet av høst/vinter 2025/26.
Brumåsaveien	1,2 km	Veilengde regnes fra bommen ved gassanlegget. Trenger generelt vedlikehold samt oppgradering av snuplass i enden.	Avtale mellom Krogstad Miljøpark, AS Krogstad Skov og kommuneskogen bør reforhandles slik at den samsvarer med dagens bruk.
Brattåsveien	600 m	De første 300 m er felles bruk med skytebanen. Neste 300 m har behov for betydelig oppgradering med etablering av snuplass evt. gjennomkjøring fra Krogstad.	Vurderer felles søknad med AS Krogstad Skov om oppgradering av eksisterende traktorvei i forbindelse med anleggsarbeidet til NRVA, rørgate fra Krogstad til Heia.

Kloterudveien	1,6 km	6 eiere hvorav kommuneskogen har en andel på 13 %.	Veien skal oppgraderes betydelig med forsterkning av bærelag, nye stikkrenner, grøfterensk, oppgrusing og etablering av snuplass for tømmervogntog. Er lagt ut for anbud.
Sjølstjennliveien	2 km	I hovedsak 3 eiere med like andeler. Veien er i dårlig forfatning, og siste delen er uten snuplass.	
Tyrihjellen	650 m	De første 200 m er felles vei med beboere langs veien.	Det ble utført betydelig oppgradering i forkant av hogst i 2024; forsterkning på enkelte partier, utvidelse av kurvatur og etablering av snuplass. Veien holder tilnærmet veiklasse 4.
Dalbakkveien	2,8 km	1km felles vei med Kamperud og Blaker JFF, deretter ca. 1,8 km kommuneskog som også innbefatter en privat teig som sokner til veien. Blaker JFF betaler årlig leie for bruk av veien.	Bør utarbeides ny avtale for fordeling av vedlikehold mellom Kamperud, Blaker JFF og kommuneskogen.
Kattfossveien	2,1 km	Stangeskovene og Lillestrøm kommune eier denne sammen i forholdet 60/40.	Behov for noe forsterkning i enkelte partier pluss oppgrusing av topplag.
Sollidalsveien	700 m	Fellesvei med 2 andre skogeierdommer.	Ny avtale med vedlikeholdsfordeling bør utarbeides.

I forbindelse med at Møsjødalen ble frivillig vernet fikk kommunen en erstatning fra Miljødirektoratet på kr 5.640.000. Etter vedtak i kommunestyret ble erstatningsbeløpet satt på fond og øremerket oppgradering og vedlikehold av kommuneskogens veier. Av fondet er hittil kr 116.000 benyttet til sertifisert veiplanlegger og kr 322.000 til opprusting av veier og tilrettelegging for tømmerbil. Renteinntekter beløper seg til kr 143.000.

Planlagt ombygging som kan utløse tilskuddsmidler:

- Svenskerudveien: Kr 1,2 mill.
- Svarttjernveien: Kr 2,5 mill.
- Kleivdalsveien: Kr 2,4 mill.
- Kloterudveien: Kr 0,2 mill.
- Brattåsen: Ikke avklart tilstand etter legging av rør fra Krogstad miljøpark

Totale kostnader for ombygging av landbruksvei er på kr 6,3 mill. Hvis det ytes i gjennomsnitt 30 % tilskudd blir netto sum kr 4,4 mill. kr. Kostnadssummene er høyst usikre, og en vet ikke eksakt sum før en har hatt anbudsrunde med entreprenører. En vet heller ikke om tilskudd til vei opprettholdes.

For resterende veier regnes kostnadene som vedlikehold og er ikke tilskuddsberettiget. I tillegg til å bruke Mjøsjøfondet for å dekke kostnader ved veiopprusting og veivedlikehold, vil skogfond benyttes for finansiering. Enklere veivedlikehold som kantrydding, høvling m.m. kan dekkes fullt og helt med skogfond.

7 Eiendomsstruktur

Det kan være store fordeler å ha noe skog å tilby som makebytte når kommunen ønsker å tilegne seg andre arealer. For eksempel arealer i nærheten av større boligfelt, hundremetersskog, utvikling av infrastruktur som beslaglegger arealer osv. Noen mindre skogteiger og teiger som arronderingsmessig er uhensiktsmessige, kan dog med fordel selges til naboeiendommer. Det er mer ressurskrevende å forvalte spredte mindre teiger og større sjans for at de ikke blir fulgt godt nok opp. Ved eventuelt salg av skogteiger bør dette være i områder der en ikke ser det er behov for å kunne tilrettelegge for allmennheten ut over friluftslovens bestemmelser,

MÅL:

- Skogarealet søkes beholdt uendret.
- Deler kan selges av arronderingsmessige årsaker for å oppnå en mer rasjonell struktur, samtidig som arealer særdeles viktig for friluftsliv (nærskog) kan erverves.

infrastrukturbygging eller andre formål kommunen kan ha behov for.

8 Økonomi

Årlig netto inntekt med et sluttavvirkningsvolum på 4.000 m³ og før kostnader til vei og skogskjøtsel stipuleres til kr 2.000.000. Inntil nylig var netto inntekt en del høyere, men tømmerpris har bare i løpet av siste måned (august 2025) sunket betraktelig.

I tillegg har kommunen årlige inntekter på jaktutleie. Kommunen har valgt en balansert tilnærming til nivået på jaktleie, da en har ment at kommunen ikke skal være prisdrivende, noe som innebærer at det er et potensiale for å øke prisene noe. Inntektene har i gjennomsnitt vært kr 67.000 pr år siste 3 år. Småvilt- og rådyrjakta faktureres med kr 21.500 pr år, mens elgjakta varierer ut fra hva som blir felt.

Ungskogpleie

Det legges opp til utført ungskogpleie på 150 dekar pr år i neste 10 års periode. Noen bestand må skjøttes 2 ganger i løpet av ungskogfasen. Ved en antatt kostnad på kr 700 pr dekar medfører dette en årlig kostnad på kr 100.000. Tilskudd pr i dag (35 %), kommer til fratrekk, det vil si netto kostnad på kr 65.000.

Forhåndsrydding tynning

I enkelte tynningsbestand må det forhåndsryddes. Lavere salgspris på tynningsvirke, høyere driftskostnader pluss kostnader til forhåndsrydding og sporretting gjør at netto inntekt fra tynning ofte har blitt satt til kr 0,- og må anses som en investering for mer robust skog og fremtidige høyere inntekt ved sluttavvirkning. Med gode tømmerpriser har imidlertid siste års tynningsdrift gitt et pent netto bidrag. I september 2025 har tømmerprisen sunket en del siden toppen i juli. Inntekt fra tynning settes derfor til 0,- selv om en kan forvente netto resultat i fremtiden.

Planting

Ut fra et årlig hogstkvantum på 4.000 m³ pr år hvorav 2/3 er sluttavvirkning på granmark og resten på furumark, planting kun på granarealene og naturlig foryngelse på furu, skal teoretisk 60 dekar tilplantes pr år. Da en del av avvirkningen på gran er i form av lukka hogst med naturlig foryngelse, anslås at ca. 40 dekar tilplantes. Med et gjennomsnittlig antall pr dekar på 200 stk. og kostnad på kr 8 pr plante, gir det en årlig investeringskostnad på ca. kr 65.000 i nyplanting. Oppfølging og kostnader til suppleringsplanting kan anslås til kr 15.000 pr år ved antatt 20 % avgang.

Markberedning

En del av gran- og furufeltene bør markberedes, anslagsvis 30 % av granarealene og 30 % av furuarealene. Med en pris på kr 400 dekar gir dette en årlig investeringskostnad på ca. kr 18.000.

Skogbruksleder i Nortømmer Knut Waaler og rådgiver i Lillestrøm kommune Jon Arne Kongtorp planlegger for gjennomhogst i kommuneskogen på Heia.

Foto: Eli Tangen Eggum.

9 Biologisk mangfold

Biologisk mangfold er mangfoldet av levende organismer (kilde: [Store norske leksikon](#)). Begrepet viser ofte til [antall arter](#), men også [genetisk mangfold](#) (ulike varianter/bestander av samme art) eller mangfold i [leveområder](#) og [nisjer](#) i et område. I dag kjenner en til ca. 27.000 arter som lever i norsk skog, men det virkelige antallet antas å være opp mot 50.000 arter (kilde: [NIBIO](#)). Av disse er 1.330 vurdert som truet i den norske rødlista for arter.

9.1 Miljøregistrering i skog og nøkkelbiotoper

Arealer der det drives skogbruk påvirkes naturlig nok av hogst. Derfor er det viktig å sikre at det til enhver tid finnes skog som inneholder kvaliteter som de ulike artene i norsk natur er avhengig av.

Skogbrukets hensyn til biologisk mangfold er basert på en livsmiljøtilnærming. Det vil si at det settes av små og store livsmiljøer, som gjennom forskning er dokumentert å være spesielt viktige for sjeldne og truede arter. Eksempler på livsmiljø er gamle trær, døde trær, eldre løvskog og kalkrik skog. Skogbruket kartlegger de ulike livsmiljøene ved hjelp av metoden *Miljøregistrering i skog* (MiS). På bakgrunn av disse registreringene velger man ut livsmiljø i et bestemt område som skal settes av og forvaltes som såkalte *nøkkelbiotoper*. Nøkkelbiotopene skal settes av urørt eller forvaltes på en måte som forbedrer forholdene for det biologiske mangfoldet.

Miljøregistrering i skog er et krav i lovverket. I kravpunkt 22. *Nøkkelbiotoper* i skogstandarden står det at nøkkelbiotoper skal kartfestes på eiendommer større enn 50 dekar produktivt, økonomisk drivbart areal. Nøkkelbiotopene skal dokumenteres i skogbruksplan eller miljøoversikt.

Ved planlegging av hogst skal eksterne kilder for miljøinformasjon i databasene Artskart, Narinbase og Naturbase være konsultert. Der skogbrukstiltakene vil kunne berøre kartfestet miljøinformasjon, som:

- truede arter
- truede naturtyper
- nasjonalt viktige naturtyper (A-verdi, eller tilsvarende verdisetting i Narin) etter DN Håndbok 13.
- Regionalt viktige naturtyper (B-verdi eller tilsvarende verdisetting i Narin) etter DN Håndbok 13
- naturtyper med «sentral økosystemfunksjon» kartlagt etter Miljødirektoratets instruks, med registrerte NiN- egenskaper som indikerer at det kan være viktige livsmiljøkvaliteter

Gjennom skogstandarden stilles det i tillegg flere miljøkrav, som; det skal alltid settes igjen såkalte *livsløpstrær*. Kantsoner skal bevares langs elver, bekker og myrer, da kantsoner hindrer avrenning, sikrer vannkvaliteten og er viktige leveområder for mange arter (jf. [Vannressursloven § 11](#)).

I skogbruksplanen for den delen av kommuneskogen som tilhører tidligere Fet og Sørum kommuner - totalt 22.165 dekar produktiv skog - er 127 dekar registrert som nøkkelbiotoper (0,6 %). Av dette er 83,5 dekar registrert med forvaltningstiltak *urørt* og 43,8 dekar med *gjennomhogst*. Fordelingen av de utvalgte livsmiljøene i Fet og Sørum-delen av kommuneskogen:

Utvalgte livsmiljø	Dekar	Antall
Liggende død ved	11,7	1
Eldre lauvsuksesjon	29,6	6
Gamle trær	25,8	3
Rik bakkevegetasjon	58,3	8
Leirraviner	7,6	1
Bekkekløfter	21,4	2
SUM	154,4*	21

**Summen for antall dekar utvalgte livsmiljø er mer enn antall dekar registrerte nøkkelbiotoper, da flere av nøkkelbiotopene inneholder flere livsmiljø.*

Kommuneskogen i tidligere Skedsmo kommune har skogbruksplan fra 2010 med miljøregistrering i skog fra 2001/2004. Denne delen av kommuneskogen vil som nevnt få ny skogbruksplan med tilhørende miljørevisjon i 2026. Data fra siste miljørevisjon viser totalt to nøkkelbiotoper fordelt på ni dekar, og begge er registrert med forvaltningstiltak *urørt*, og gjelder følgende livsmiljø:

Utvalgte livsmiljø	Dekar	Antall
Liggende død ved	3,3	1
Eldre lauvsuksesjon	-	-
Gamle trær	-	-
Rik bakkevegetasjon	-	-
Leirraviner	-	-
Bekkekløfter	5,7	1
SUM	9,0	2

TILTAK:

I tillegg til ivaretagelse av kravpunktet om nøkkelbiotoper skal Lillestrøm kommuneskog forvaltes etter følgende prinsipper:

- Det skal ikke hogges i hekketiden for fugl (15. april – 31. juli).
- Ved eventuell hogst i kantsone mot vannforekomst:
 - lage høystubber i kantsonen, da dette er positivt for det biologiske mangfoldet på sikt. Samtidig som det skaper lys i kantsonen slik at lyselskende treslag kan etablere seg.
 - det skal kun hogges store, ustabile grantrær. Stabile grantrær, samt løvtrær og busker/kratt langs vassdraget, skal bli stående. Det skal kun settes igjen en begrenset mengde med smågran.
 - det skal ikke plantes gran i kantsonen, men legges til rette for etablering av en flersjiktet kantsone med løvtrær på minst 10-15 meter på hver side av vannforekomsten.

9.2 Verneområder

Å verne naturområder bidrar til å bevare sårbare landskap, naturtyper, arter og velfungerende økosystem. Et intakt økosystem renser vann og luft, og beskytter mot flom og erosjon. Verneområder har også stor betydning for naturopplevelser, rekreasjon og helse. I 2024 var ca. 5,3 % av skogen i Norge vernet (kilde: [Miljødirektoratet](#)), og miljømyndighetene og skognæringen jobber årlig med *frivillig skogvern*.

Frivillig vern av skog innebærer at miljømyndighetene definerer hvilke skogtyper og naturkvaliteter som bør vernes. Ut fra dette tilbyr skogeier areal for vern.

Miljømyndighetene vurderer om området har naturfaglige kvaliteter som tilsier at det bør vernes, og i så fall forhandles det med sikte på å inngå avtale om frivillig vern mellom skogeier og staten.

Natur kan vernes ut fra ulike formål, og følgende tre ulike vernekategorier er knyttet til skog: Nasjonalpark, landskapsvern og naturreservat.

Lillestrøm kommuneskog inngår i følgende tre naturreservater, og Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for verneområdene:

Navn på naturreservat	Verneformål
<u>Mjøsjødalen</u> Gbnr: 470/6	Bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av et stort, variert og relativt lite påvirket område med lavtliggende gammel gran- og furuskog og gamle ospetrær, samt et område som har særskilt naturvitenskapelig verdi ved at det utgjør en gradient fra eldre furuskog på de tørrere og øvre delene til fuktigere og rikere eldre granskog nedover dalbunnen. Ikraftttredelse: 1922. 922 dekar
<u>Stilla og Brauterstilla</u> Gbnr: 27/12, 28/20	Bevare to viktige kroksjøer i vassdraget Leira med deres mangfold av truet, sjelden og sårbar natur. Stilla og Brauterstilla er representative for naturtypen kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti og er leveområde for en rekke sjeldne og truede arter. Ikraftttredelse: 2016.
<u>Nordre Øyeren</u> Gbnr: 412/2	Bevare Norges største innlandsdelta med dets varierte plante og dyresamfunn. Ikraftttredelse: 1976.

Pr i dag vurderes ytterligere ett område i kommuneskogen til frivillig vern. Dette gjelder gbnr 30/149, Isakbekken. I dag har dette området reguleringsformål *naturvernområde*, som blant annet innebærer at skogbildet skal bevares. Det kan drives skogbruk med hogst, foryngelse og skjøtsel, men avvirkning skal skje med uttak av enkelttrær eller mindre hogstflater på maks to dekar. Vegetasjonssoner skal settes igjen som buffer mot elv, våtmarksområder og veier. Døde trær skal settes igjen, og det skal satses på naturlig foryngelse med samme treslag som opprinnelig. Videre skal treslagsskifte unngås. Området er også et statlig sikret friluftsområde.

TILTAK:

Vurdere om kommuneskogen har flere områder med naturfaglige kvaliteter som tilsier at det bør vernes gjennom frivillig vern.

9.3 Biologisk viktige områder

Jf. Norsk PEFC Skogstandard skal skogeiendommer over 1.500 dekar produktiv skog dokumentere at minst 5 % av det produktive skogarealet forvaltes som biologisk viktige områder (BVO). I tillegg til nøkkelbiotoper og skog vernet som naturreservat, landskapsvernområde eller nasjonalparker, kan skogeier velge blant de biologisk mest verdifulle arealene av skogtyper som listet opp i skogstandarden [Kravpunkt 23: Biologisk viktige områder](#) for å oppfylle arealkravet. Biologisk viktige områder skal skjøttes som urørt eller forvaltes på en måte som opprettholder, eller forbedrer forholdene for det biologiske mangfoldet.

Som følge av dette kravet må Lillestrøm kommuneskog på 25.259 dekar produktiv skog (kilde: [Gårdskart](#)) avsette minimum 1.265 dekar som biologisk viktige områder.

Følgende oversikt viser kommuneskogens avsatte biologisk viktige områder med et totalareal på 1.287 dekar, som tilsvarer 5% av det produktive arealet.

Arealtype	Gbnr	Navn	Dekar
Naturreservat	28/20, 27/12	Stilla og Brauterstilla	108
Naturreservat	412/2	Nordre Øyeren	10
Naturreservat	470/6	Mjøsjødalen	922
Nøkkelbiotoper		Tidligere Fet og Sørums	127
Nøkkelbiotoper		Tidligere Skedsmo	9
Regulert naturvern	30/149	Isakbekken	85
Regulert naturvern	302/1	Styggdalen	26
SUM			1 287

TILTAK:

Lillestrøm kommuneskog kan dokumentere at 5% av det produktive skogarealet forvaltes som biologisk viktige områder. Likevel, dette totalarealet er på grensa til kravet. Kommunen bør derfor etter revisjon av miljøregistreringer i skog i forbindelse med nye skogbruksplaner i tidligere Skedsmo vurdere å avsette ytterligere areal til BVO slik at kravet tilfredsstilles med god margin.

9.4 Naturtyper

Naturtype er en ensartet type natur med alle arter som lever der og miljøet de lever i. Noen av naturtypene er ekstra viktige, for eksempel fordi de er sjeldne. Derfor er det viktig at samfunnet vet hvor de er. Naturtyper er registrert etter to ulike kartleggingssystemer; DN-håndbok 13 og Miljødirektoratets instruks *Natur i Norge* (NiN). I Miljødirektoratets kartleggingsinstruks er det valgt ut 111 naturtyper som skal registreres. Naturtypekartlegginger gjennomføres i all hovedsak i kommunens arealplanprosesser.

Kommunen har laget en oversikt på de ulike naturtypene som finnes i produktiv skog i kommuneskogen. Denne oversikten gir et situasjonsbilde pr i dag, og vil endres så fort det gjøres nye registreringer. Pr dags dato er 22 ulike naturtyper registrert etter DN-håndboka og 24 naturtyper etter NiN (se vedlegg for mer informasjon).

1	Naturtype	Antall	Dekar
2	Gammel barskog	10	222,410
3	Mudderbank	2	4,331
4	Kalkskog	1	0,855
5	Slåttemark	1	1,311
6	Erstatningsbiotoper på tresatt mark	1	0,198
7	Dam	3	1,535
8	Gråor- heggeskog	8	130,980
9	Gammel lavlandsblandingsskog	1	56,238
10	Ravinedal	12	216,036
11	Naturbeitemark	1	8,849
12	Gammel boreal lauvskog	3	48,105
13	Rik blandingsskog i lavlandet	1	0,896
14	Intakt lavlandsmyr i innlandet	1	23,294
15	Naturlig fisketomme innsjøer og tjern	2	2,369
16	Vannkantsamfunn	4	10,364
17	Skogsbekkekløft	1	21,859
18	Rik sumpskog, kildeskog og strandskog	4	74,571
19	Gammel granskog	2	316,711
20	Rik edellauvskog	1	12,784
21	Kroksjøer, flomdam og meanderende elveparti	8	124,583
22	Viktig bekkedrag	3	58,412
23		70	

Figur 8.

Liste over naturtyper kartlagt etter DN-håndboka i kommuneskogen. Det er flest lokaliteter av ravinedal (12 stk.) og gammel barskog (10 stk.).

1	Naturtype	Antall	Dekar
2	Hule eiker	6	1,308
3	Gammel lågurtgranskog	8	50,984
4	Kalkrik helofyttsump	3	2,893
5	Sørlig nedbørsmyr	5	6,976
6	Flomskogsmark	9	13,562
7	Lågurtfuruskog	7	52,326
8	Høgstaudegranskog	1	0,204
9	Gammel furuskog med stående død ved	2	4,651
10	Kalk- og lågurtfuruskog	1	11,415
11	Lågurtalm-lind-hasselskog	1	2,832
12	Rik gransumpskog	1	1,501
13	Naturbeitemark	2	8,372
14	Eng-aktig sterkt endret fastmark	1	0,163
15	Frisk lågurtedellauvskog	5	21,319
16	Gammel granskog med gamle trær	4	30,740
17	Gammel furuskog med gamle trær	5	64,473
18	Gammel granskog med liggende død ved	3	20,672
19	Rik svartorsumpskog	1	1,170
20	Gammel lågurtospeskog	1	4,124
21	Gammel fattig sumpskog	2	1,403
22	Gammel høgstaudegråorskog	6	66,181
23	Gammel furuskog med liggende død ved	3	2,628
24	Åpen flomfastmark	3	1,381
25		80	

Figur 9.

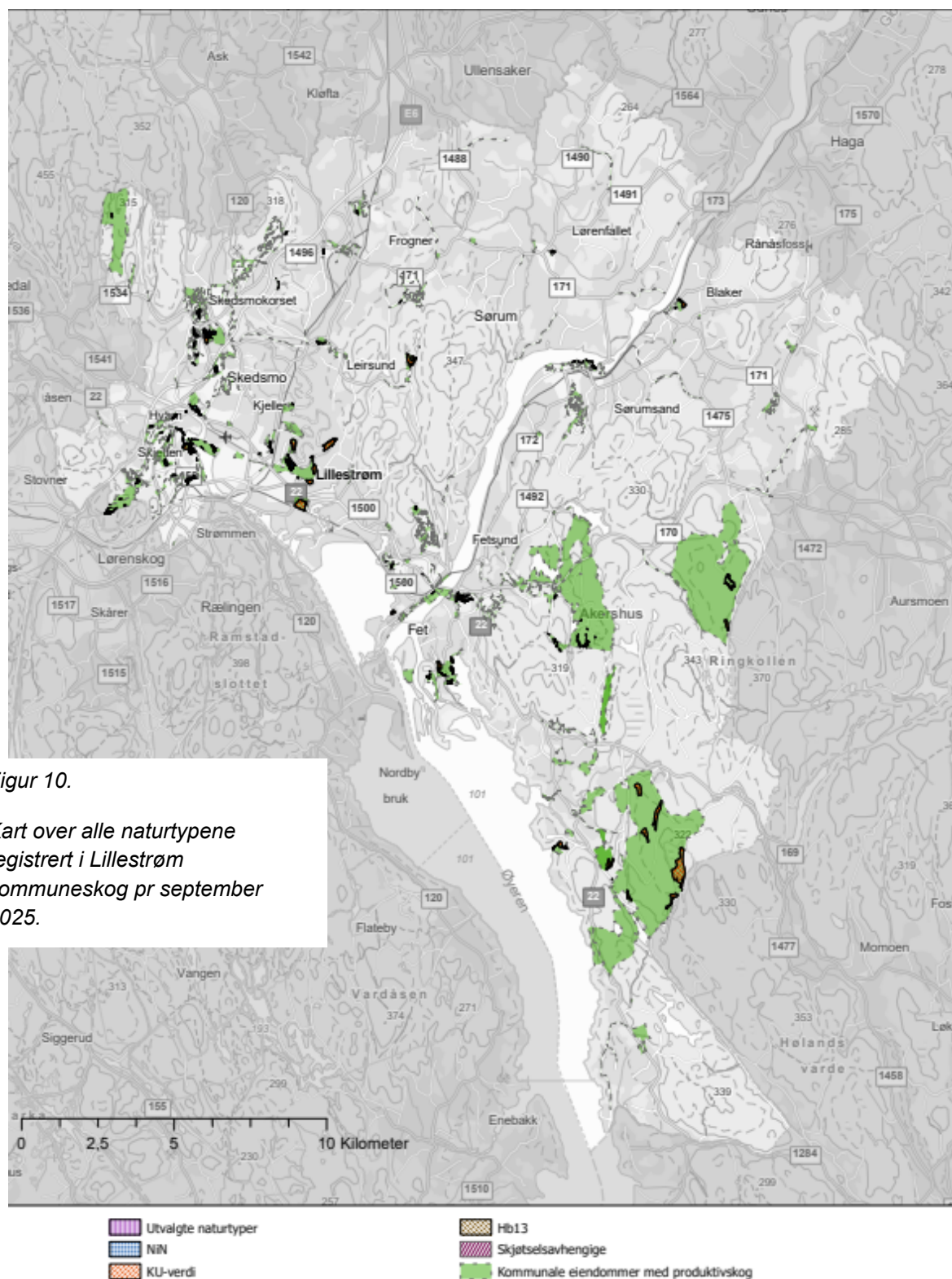
Liste over naturtyper kartlagt etter NiN i kommuneskogen. Det er flest lokaliteter av flomskogsmark (9 stk.) og gammel lågurtskog (8 stk.).

Utvalgte naturtyper

Av utvalgte naturtyper er det pr i dag registrert seks hule eiker i kommuneskogen.

MÅL:

Følgende to naturtyper etter NiN-kartlegging; *flomskogsmark* og *gammel lågurtskog*, er godt representert i kommuneskogen. Deler av disse biotopene bør vurderes avsatt til nøkkelbiotoper, if. kapittel 9.3 om BVO.

10 Landskapsplan

En *landskapsplan* er et krav i PEFC-sertifisert skogbruk for sammenhengende skogteiger over 10.000 dekar produktiv skog. Planen viser hvordan bestandsovergripende landskapsøkologiske hensyn ivaretas, og klargjør utfordringer, muligheter og interessekonflikter mellom ulike brukerinteresser. Målet er å sikre en bærekraftig ressursforvaltning og et positivt klimabidrag.

Landskapsplanen skal revideres minst hvert 15. år, og oppdateres i tråd med gjeldende standard, regelverk og ny kunnskap.

Lillestrøm kommune har ikke en landskapsplan, da kommuneskogens største sammenhengende teig (Kaståsen, gbnr 470/6) er på 8.075 dekar, og med det under 10.000 dekar. Kravet om landskapsplan vil derfor ikke være relevant for Lillestrøm kommuneskog, men kan allikevel være hensiktsmessig å ha. Uten landskapsplan kan det være en risiko for at eksempelvis bestandsovergripende landskapsøkologiske hensyn ikke fanges opp.

TILTAK:

Vurder behovet for en landskapsplan.

11 Myrrestaurering

Myrer er som regel grøftet med tanke på skogproduksjon. Restaurering av myr handler i all hovedsak om å gjenskape den naturlige vannbalansen. Velfungerende myrer er viktig for karbonlagring, biologisk mangfold og en rekke andre økosystemtjenester. I tillegg kan torvmoser i myr holde på vann opptil 20 ganger sin egen vekt, noe som gjør myrer til naturlige flomdempere og vannreservoarer i tørre perioder (kilde: [Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)). Myrene bidrar også til vannrensing, ved å filtrere og binde næringsstoffer og forurensning.

Det meste av restaureringen av myr i Norge har skjedd i regi av statsforvalterne, og restaureringsområdene statsforvalter velger ut er områder som ikke har ført til produktiv skog.

De fleste myrene restaureres ved å lage demninger av stedegen torv i grøftene. Demningene lages som regel med toppen 30-40 cm over bakken. Mellom demningene undergraves det gamle grøftefyllet tilbake ned i grøftene, i tillegg til at hogstavfall rundt grøftene legges nedi. I noen tilfeller forsterkes demningene, enten med stedegen gran og furu, eller med medbrakt plank. Eksisterende vegetasjon tas i størst mulig grad vare på. Som regel blir det plassert en demning per 20-40 cm fall i grøftene, i tillegg til maksimalt 20-30 meter mellom hver demning.

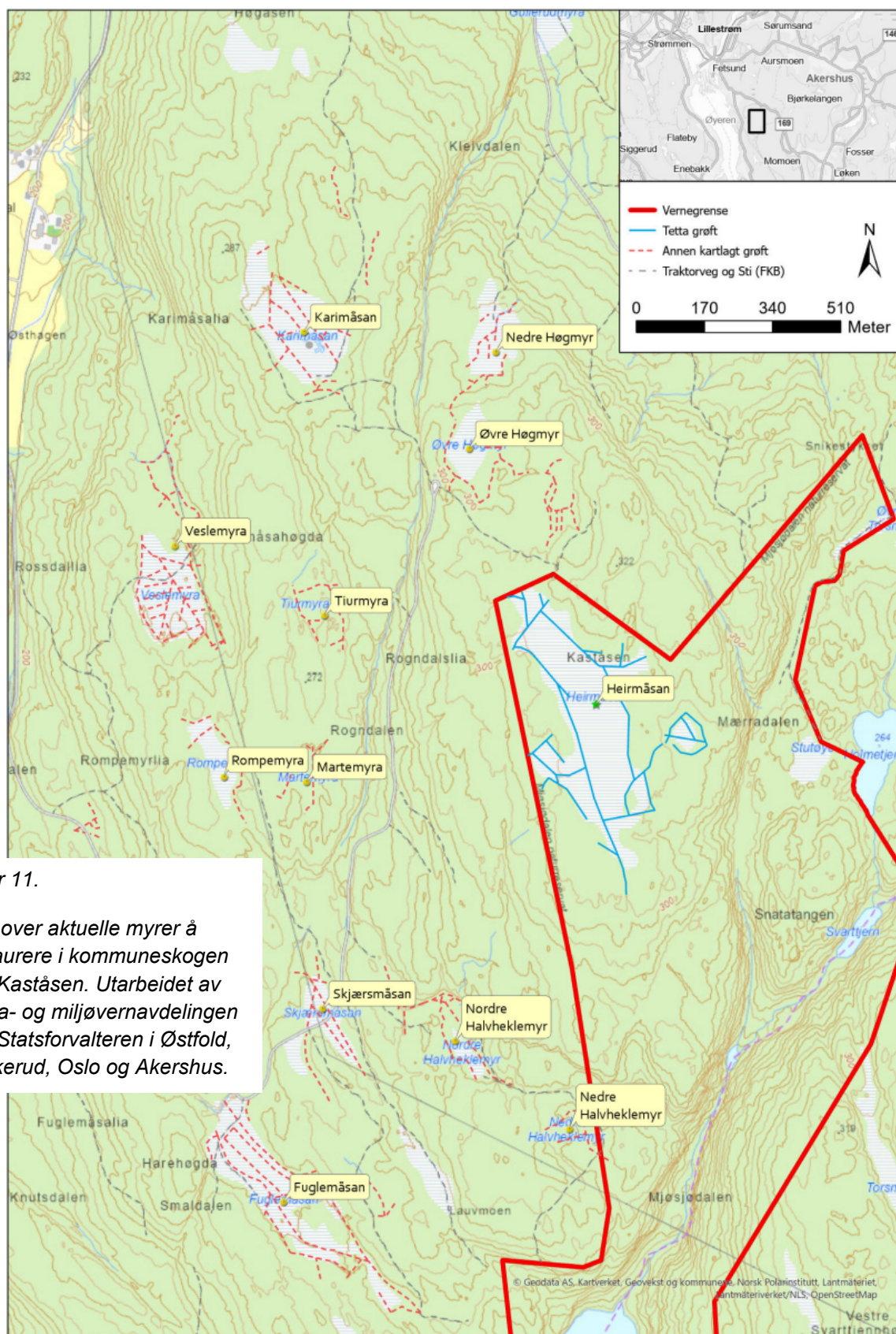
I mai og juni 2023 ble myra Heirmåsan innenfor naturreservatet Mjøsjødalen i Lillestrøm kommuneskog restaurert. Prosjektet i kommuneskogen ble gjennomført av Park og Anlegg AS, og under ledelse av Statens naturoppsyn og statsforvalteren.

Lillestrøm kommune har befart flere aktuelle restaurerbare myrer med statsforvalteren. Oversikt over de grøfta myrene i området rundt Kaståsen viser elleve aktuelle myrer for restaurering, med størst potensiale i Karimåsan, Veslemyra og Fuglemåsan. På disse tre myrene har statsforvalteren kartlagt til sammen 6.000 meter grøft. Bare her kan kommunen ha myrrestaurering i et par år, alternativt tette alt i løpet av én intensiv sesong.

Miljødirektoratet har ønsket at kommuner i størst mulig grad benytter seg av tilskuddsordningen for naturrestaurering til å gjennomføre egne tiltak. Men i visse tilfeller, for eksempler ved store eller vanskelige prosjekter, står statsforvalteren fremdeles for tiltak dersom de har kapasitet.

TILTAK:

- Restaurere Veslemyra, Karimåsan og Fuglemåsan på Kaståsen i samarbeid med statsforvalter.
- Gjennomføre restaurering av flere myrer. Hvis mulig prioritere de som har størst positiv effekt på klima og biologisk mangfold.

Figur 11.

Kart over aktuelle myrer å restaurere i kommuneskogen ved Kaståsen. Utarbeidet av Klima- og miljøvern avdelingen hos Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus.

*Myrrestaurering av Heirmåsan i
Mjøsødalen naturreservat i
Lillestrøm kommuneskog, juni 2023.*

FOTO: Eli Tangen Eggum.

12 Tiurleiker og rovfuglreir

Det tas hensyn til tiurleiker og rovfuglreir iht. PEFC skogstandard. En av tiurleikene er enten opphørt eller flyttet på seg. Det er gjort søk på snø for å finne spillspor uten hell.

TILTAK:

Gjøre søk med varmesøkende drone, som er en relativt ny og lite prøvd metode, for å lokalisere leiker. Deretter få bistand fra biolog til å utarbeide en forvaltningsplan for tiur. Dersom en finner nye rovfuglreir i forbindelse med

Kulturminner og kulturmiljø er bærere av historie, identitet, kunnskap og opplevelser.

Vanlige kulturminner i skog:

- hustufter og eksisterende bygninger
- gravrøyser og gravhauger
- fangstanlegg for hjortedyr
- kullgroper og jernutvinningsanlegg

13 Kulturminner og kulturmiljø

Alle spor etter menneskelig aktivitet opp gjennom tidene kan anses som *kulturminner*, og kan være fysiske ting som ruiner fra gamle bygninger, fangstgroper, gamle veger eller gravhauger samt områder det knytter seg tradisjon, tro eller historiske hendelser til (*kulturmiljø*).

Jf. [kulturminneloven](#) er alle kulturminner fra før 1537 og alle samiske kulturminner fra år 1917 eller eldre automatisk fredet. Evt. endringer og inngrep på et automatisk

fredet kulturminne må godkjennes av myndighetene. Det vil si at det er forbudt å grave ut, flytte på, tildekke eller skade et fredet kulturminne uten tillatelse.

I tillegg til fredning av selve kulturminnet, blir også et mindre område rundt fredet. Dette kalles gjerne for en *sikringssone*. En slik sikringssone er normalt på minimum fem meter, i alle retninger fra kulturminnets synlige ytterkanter. Denne sonen er underlagt like strengt vern som selve kulturminnet

Kulturminner fra «nyere tid» (etter 1537) vernes gjerne gjennom en [vedtaksfredning](#), altså gjennom et eget vedtak. Nye fredede kulturminner skal tinglyses som fredet eiendom. Ved oppdagelse av et nytt kulturminne skal ansvarlig kulturminnemyndighet varsles.

[Kravpunkt 30. Kulturminner og kulturmiljøer](#) i Norsk PEFC Skogstandard skal sikre at skogeier tar hensyn til kulturminner og kulturmiljø iht. kulturminneloven.

Kravpunkt 30 inneholder blant annet følgende:

- *I forbindelse med skogbrukstiltak der det observeres kulturminner som antas å være automatisk fredet og som ikke er kjent på forhånd, skal skogeier merke av også disse i terrenget og rapportere til fylkeskommunen.*
- *Terrengkjøring med lassbærer bør ikke gjøres nærmere kjent kulturminne enn 5 meter*
- *Det skal ikke markberedes nærmere enn 5 meter fra kulturminnets registrerte avgrensing eller synlige ytterkant og innenfor registrerte kulturmiljø. Dersom det er angitt en større sikringssone for kulturminnet enn 5 meter, skal denne følges, med mindre annet er avtalt med regional kulturminnemyndighet*
- *Kulturminner kan ta skade av vindfall, derfor bør ikke livsløpstrær ikke settes igjen innenfor sikringssonen til kulturminner.*
- *Stabile trær av spesiell betydning for kulturminnet skal spares.*
- *Avvirking og foryngelse av skog innenfor kulturmiljø skal avklares med regional kulturminnemyndighet i forkant av drift.*

Kun en brøkdel av kulturminnene i skog i Norge er kjent og registrert. Det er derfor umulig å si hvor mange kulturminner som finnes. Likevel, de siste årenes laserskanning har tilgjengeliggjort store mengder laserdata som arkeologer bruker i sitt arbeid med å forvalte kulturminner. Det betyr at antall kulturminneregistreringer i Askeladden øker, og det er sannsynlig at et stort antall hittil ikke-registrerte kulturminner i skog vil bli kartfestet i årene fremover. Dette vil igjen gi et bedre

grunnlag for å forvalte kulturminner i skog, men også by på økte utfordringer for gjennomføring av skogbruksaktiviteter. De som iverksetter tiltak i skog og utmark må være forberedt på å kunne komme i kontakt med uregistrerte kulturminner.

Med bakgrunn i planene for de tre tidligere kommunene jobber Lillestrøm kommune nå med en *Kulturmiljøplan - Kommunedelplan for kulturmiljø i Lillestrøm kommune 2026-2036*, som forventes ferdigstilt mot slutten av 2025.

For innhenting av info om kulturminner og kulturmiljø på eiendommene når det skal gjennomføres hogst, tynning og andre skogbrukstiltak benytter kommuneskogen (i tillegg til Kulturminnesøk/Askeladden) ulike offentlige databaser, kommunens kartløsning, kulturmiljøplan for kommunen, gamle forvaltningsplaner og kontakt/dialog med historielag m.m.

I skogbruket finnes tilskuddsordningen [Tilskudd til miljøtiltak i skog](#), der skogeier kan søke tilskudd til tiltak som ivaretar og videreutvikler blant annet kulturminner i skog.

Kommunen har laget oversikt på de kulturminner og kulturmiljø som er registrert i kommuneskogen i henholdsvis:

Kulturminneplan Fet:

Gnr./bnr.	Type	Navn	Vernekategori
416/8	Kulturmiljø	14/2 og 70, 15/4, 16/8, 115, 124, 139 og 140 Fetsund lenser, Vedtaksfredet lense- og fløtningsanlegg	Vernekategori F
435/79	Kulturmiljø	35/16 og 35/79 Kanalen, Kanalanlegg med dam	Vernekategori 2
435/79	Kulturmiljø	35/16 og 35/79 Kanalen, Kanalanlegg med dam	Vernekategori 2
436/1	Kulturmiljø	35/16 og 35/79 Kanalen, Kanalanlegg med dam	Vernekategori 2
463/1	Kulturminne	Bjønnhaugen, 63/1: Gravfelt med to gravhauger.	Vernekategori F
464/1	Kulturmiljø	67/9, 69/13 og 14 og 70/2 og 3: Kulturlandskap	Vernekategori 2
464/1	Kulturmiljø	67/9, 69/13 og 14 og 70/2 og 3: Kulturlandskap	Vernekategori 2

469/5	Kulturminne	Tretta, 69/10: Våningshus og låve	Vernekategori 2
479/3	Kulturmiljø	Steinbukk, 79/8: Steinbukk for lessing av dyr til slakt	Vernekategori 2
479/23	Kulturmiljø	Steinbukk, 79/8: Steinbukk for lessing av dyr til slakt	Vernekategori 2
531/1	Kulturmiljø	33/2 Nordre Falla, Våningshus, bu, utekjeller og låve	Vernekategori 2-3
531/1	Kulturminne	33/2 Nordre Falla, Våningshus, bu, utekjeller og låve	Vernekategori 2-3

Kulturminneplan Sørumsund:

Gnr./bnr.	Type	Navn	Verneverdi
244/80	Kulturmiljø	Kulturmiljø Bingen lenser	Svært høy verneverdi (VK1)
302/1	Kulturminne	Dammerud	Middels verneverdi (VK3)
302/1	Kulturminne	Østmorksetra	Lavere verneverdi (VK4)
302/1	Kulturminne	Mellommorksetra	Lavere verneverdi (VK4)

Kulturminneplan Skedsmo:

Gnr./bnr.	Type	Navn	Verneverdi
37/1	Kulturmiljø	Huseby bygdetun	Svært høy verneverdi

REVITALISERING AV KULTURMINNE

Kommunen fikk i 2024 frisiktryddet *Bjønnhaugen kulturminne*, som er et automatisk fredet gravfelt ved Tyrhjellen.

INFOSKILT PÅ HUSMANNSPLASS

I forbindelse med planlagt hogst befarte kommunen og historielaget i 2024 den nedlagte *husmannsplassen Falla* på Heia for å se på muligheter for å tilrettelegge mer for turfolk. Akershus fylkeskommune skriver følgende: *Restene etter husmannsplassen Brattåsen, id 296434, innehar i dag ikke et formelt vern og dermed er det opp til Lillestrøm kommune som grunneier å forvalte de kulturhistoriske verdiene på eiendommen etter deres eget skjønn. ... tuftene fra husmannsplassen er lite synlig i dag. Under registreringen ble ikke vegetasjonen i området registrert, så det kan fortsatt ligge informasjon i terrenget om husmannsplassen som ikke er registrert (tuntre, bærbusker, engblomster osv.). ... Denne husmannsplassen ble lagt ned i 1956, så det bør være en del historisk materiale man kan benytte i dette arbeidet (luftfoto, bygdebøker osv.).*

Historielaget anbefaler å rydde *husmannsplassen ved Delerud* (framfor husmannsplassen på Falla), og legge til rette for et spennende turmål der ved å få opp informasjon om plassens historie og betydning. Det er viktig å dokumentere og ta vare på historien om denne plassen.

MÅL:

Kulturminnene og kulturmiljøene i Lillestrøm kommuneskog skal beskyttes, hensyntas og synliggjøres til beste for dagens og fremtidens brukere av kommuneskogen.

TILTAK:

- Kartlegge og hensynta kulturminner skal være en sentral del av driftsplanleggingen
- Informere publikum om kulturminne/kulturmiljø i kommuneskog med aktivt friluftsliv
- Ha god dialog og samarbeid med lokale historielag og andre aktuelle

14 Friluftsliv

Allemannsretten er grunnlaget for friluftslivet, og gir oss rett til å ferdes fritt i utmark, både i og ved byer og tettsteder og i større områder i skogen, på fjellet eller ved kysten. Skogene, spesielt i nærheten av der folk bor, har stor betydning for mange kulturelle økosystemtjenester, som rekreasjon og aktiviteter, som igjen har betydning for fysisk og mental helse (kilde: [Bærekraftig skogbruk i Norge, NIBIO](#)). Også tjenester som barns læring og kognitive utvikling gjennom undervisning og lek er viktig, i tillegg til estetiske verdier, stedsidentitet og kulturarv, inspirasjon og åndelige verdier. Dette er eksempler på kulturelle tjenester som gjør det attraktivt å bo på et sted. Undersøkelser viser f.eks. at folk flest setter mest pris på den enkle tråkka stien i godt voksen og åpen skog, både barskog og bjørkeskog. Skogsbilveger, som er bygget av skogeierne for å transportere ut tømmer, er populære som turveger til fots og på sykkel og for anlegg av skiløyper. Mange steder legger skogeiere til rette for friluftsliv med eksempelvis parkeringsplasser og rasteplasser.

Lillestrøm kommune er Norges niende største kommune med ca. 96.000 innbyggere (pr. 1. juni 2025), og en vekstkommune som trenger gode friluftsarealer. Deler av Lillestrøm kommuneskog ligger i tilknytning til bebyggelse og i mye brukte rekreasjonsområder. Kommuneskogen mellom Sennerud og Orderudfeltet på

Sørumsand er eksempel på et viktig nærturterreng med lysløype og turstier. I Lillestrøm kommune finnes sju [statlig sikrede friluftslivsområder](#) med tilhørende forvaltningsplan for perioden 2024-2029. Et av de statlig sikrede friluftsområdene - Heia friluftsområde - ligger i kommuneskogen, med badeplasser og mye brukt stinett. Området består av Heianeppen (70 dekar), Hvaltjern (13 dekar) og Varsjøen (16 dekar).

Jo flere interesser som skal ivaretas, desto viktigere blir det å definere og informere tydelige rekreasjons- og forvaltningsmål, og gjennom disse synliggjøre prioritering av tiltak og verdier. Kommuneskogen skal legge til rette for at flest mulig kan ha et allsidig friluftsliv i skogene med en rik og variert naturopplevelse. Å ta hensyn til friluftsliv er et av flere krav i miljøsertifiseringen av skogbruket. Skogstandarden vektlegger viktigheten av å bruke ulike hogstformer spesielt i områder som brukes av mange mennesker.

I 2023 ble det satt av kr 10 000 i rentemidler fra skogfond til å etablere natursti i kommuneskogen ved Heiavannet. Det er satt opp totalt 19 plakater som forteller om skogen, hvordan man skal ferdes i utmarka og mye mer. FOTO: Håvard Midtskogen, Skogselskapet i Oslo og Akershus.

STYRK - Stier, Tilrettelegging, Ytelse, Rekreasjon og Krakker

STYRK er en forening med ildsjeler fra Fet. De tilrettelegger for friluftslivet generelt, også i kommuneskogen. De rydder stier, setter opp benker og mye mer. I samarbeid med historielaget har de også i Lillestrøm kommuneskog montert informasjonsskilt om historiske steder og gamle boplasser.

MÅL

Kommuneskogen skal være en ressurs for rekreasjon og helse.

TILTAK

Forvaltningen av kommuneskogen skal:

- Prioritere friluftshensyn ved skogbrukstiltak i kommuneskog nær boligområder (nærturterreng)
- Sikre tilgjengelighet til skogen og framkommelighet på stier og løyper m.m.
- Sørge for stor variasjon i skogbildet; stabil og vital skog, eldre skog m.m.
- Sette igjen trær (furu, osp og bjørk) på koller og langs stier for å sikre variasjon i landskapet og bryte opp flater
- Vedlikeholde og etablere stier, benker og bålplasser i samarbeid med lokale lag og foreninger
- Informere om skog og skogbruk ved å vedlikeholde eksisterende naturstier samt etablere 1-2 nye naturstier (infoskilt)
- Informere godt før, underveis og etter høst. Bruke ulike

15 Jakt

15.1 Storvilt og småvilt

Det leies ut jakt både på storvilt og småvilt i Lillestrøm kommuneskog.

Som oppfølging av kommunestyrevedtaket i sak 127/22 *Organisering av jakt i Lillestrøm kommuneskog* trådte ny organisering av jakta i kommuneskogen i kraft fra

2023. Jaktfeltene *Sørum kommuneskog* og *Fet kommuneskog* endret navn til henholdsvis *Mork skog østre* og *Kaståsen*, og det ble utarbeidet likelydende regler for elg- og hjortejakt for de nevnte jaktfeltene. Jaktfeltet Mork skog østre utgjør totalt 6 298 dekar tellende areal og Kaståsen totalt 9 664 dekar. Begge jaktfeltene inngår i driftsplanområdet Fet og Sørum øst elg (og hjorte-) vald. Leie av jakt på elg og hjort lyses ut hvert tredje år og følger driftsplanperioden til valdet. Kommunen behandler søknadene og foretar trekning blant jaktlaga som har søkt. Jaktleie faktureres årlig når jakta er over.

Kommunen har tegnet grunneieravtale med følgende jaktfelt der kommuneskogen inngår som tellende areal: Grunneierlaget, Byseterlaget, Nordre Enebakkneset jaktlag, Skedsmo østre, Gjellerås og Skedsmo vestre 1, samt Mork og Kveli jaktlag. Etter jakta faktureres disse jaktfeltene årlig for leie av jaktterreng.

Eksisterende leieavtaler for småvilt- og rådyrjakt med henholdsvis Blaker Jeger- og Fiskerforening (Blaker JFF) og Fet Jeger- og Fiskerforening (Fet JFF) ble jf. nevnte kommunestyrevedtak videreført med en avtaletid på fem år (01.01.2023 til 31.12.2027). Foreningene selger jaktkort til sine medlemmer med egne kort for rådyrjakt. Disse områdene utgjør egne rådyrvald med tilhørende fellingstillatelser. Fet JFF inngår i vald som er kvotefritt. Utleie av småviltjakt faktureres årlig jeger- og fiskerforeningene etter endt jakt.

15.2 Lisensjakt på rovdyr

Lisensjakt på rovdyr er kontroversielt. I seinere år er det ulv som har vært gjenstand for lisensjakt i vår region. Gaupebestanden er imidlertid på vei opp og det kan være at det åpnes for jakt på gaupe etter hvert. Lisensjakt er styrt etter politisk satte mål på nasjonalt nivå. Etter vedtak i kommunestyret i Lillestrøm i 2020 ble det som grunneier gitt grønt lys for lisensjakt på ulv i kommuneskogen.

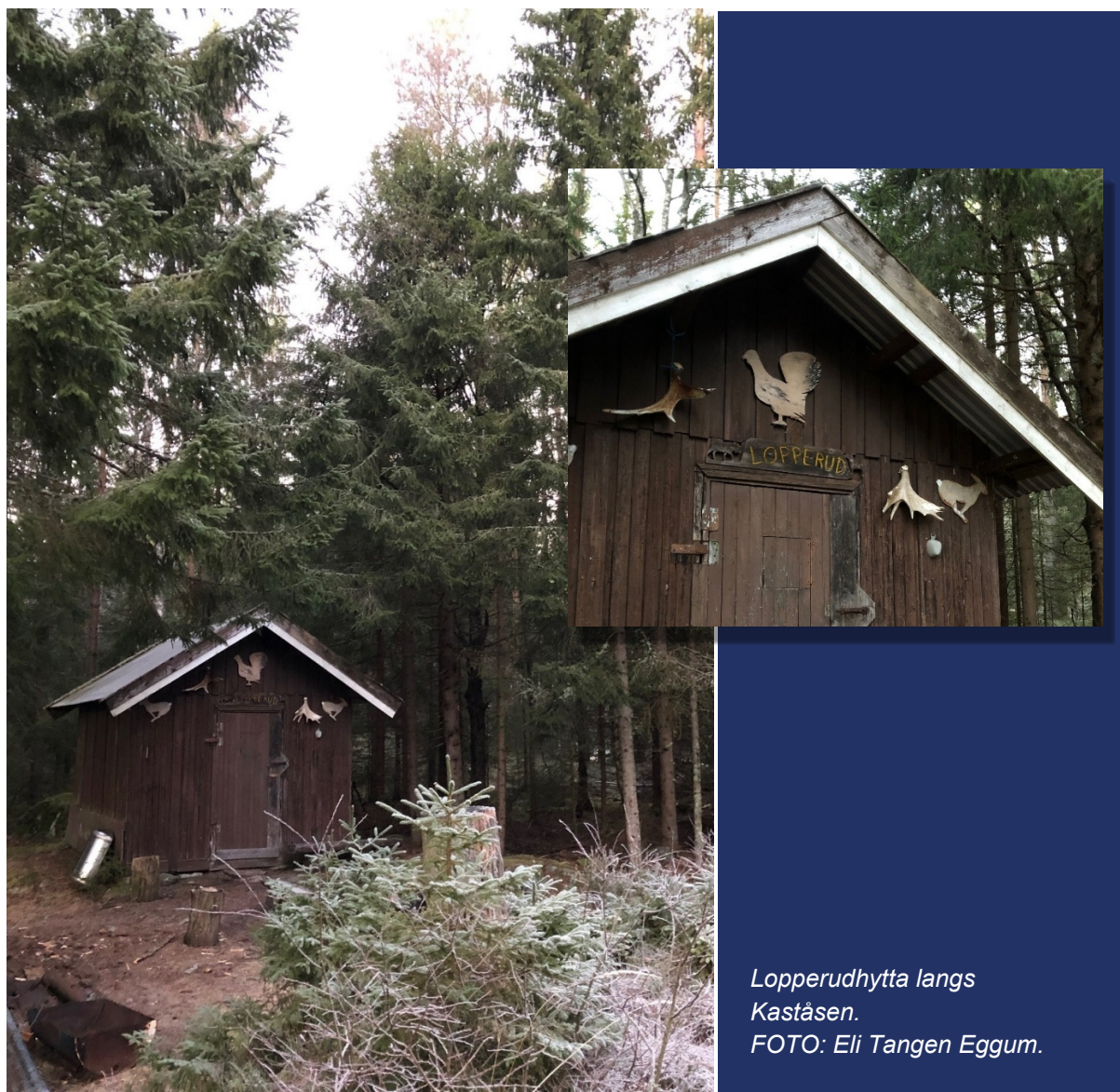
Det foreslås at grunneiers tillatelse for lisensjakt i kommuneskogen videreføres.

16 Gapahuker, koier og hytter

Det finnes flere gapahuker, koier og hytter i Lillestrøm kommuneskog. Vi har ingen fullstendig oversikt over alle gapahukene, men Fet JFF har en gapahuk ved Tangen ut mot Heiavann.

Ellers finnes fire koier/hytter i kommuneskogen:

1. Lopperudhytta, som er ei såkalt lemhytte langs Kaståsveien.
2. Fet JFF har ei nyere koie i enden av Kaståsveien.
3. Fet JFF har også nylig restaurert hytta ved Snikestykket mellom Kattfossveien og veien opp fra Kleivdalen.
4. I enden på Brumåsaveien ligger Brumåsaytta som er låst og leies stort sett bare ut til det jaktlaget som leier jaktfeltet Mork skog østre. Kommunen har ansvaret med vedlikehold, feie- og branntilsyn m.m. av Brumåsaytta.

*Lopperudhytta langs
Kaståsen.
FOTO: Eli Tangen Eggum.*

17 Økosystemtjenester

Økosystemtjenester er goder og tjenester vi får fra naturen, som bidrar til menneskers velferd, både direkte og indirekte. De deles inn i fire hovedkategorier:

1. **Forsynende tjenester:** mat, vann, fiber, bioenergi og medisinske ressurser
2. **Regulerende tjenester:** klimaregulering, vannrensing, pollinering og erosjonsbeskyttelse
3. **Kulturelle tjenester:** rekreasjon, estetiske verdier og åndelig berikelse
4. **Støttende tjenester:** fotosyntese, jorddannelse og næringsstoffkretsløp

Alt det du har lest i kommuneskogstrategien omhandler i bunn og grunn om skogøkosystemtjenester og forvaltningen av disse. I dag får kommunen som skogeier, som alle andre skogeiere, mesteparten av inntekten fra skogen fra tømmer salg. I framtida kan inntektskilden(e) fra skogen bli noe helt annet. Kan hende skogeiere også vil kunne ta seg betalt for andre økosystemtjenester samt karbondioksidlagring i skogene sine.

I juli 2023 lanserte EU-kommisjonen to nye forslag til retningslinjer innenfor [EUs grønne vekststrategi \(Green Deal\)](#). Dette er retningslinjer for bærekraftig skogbruk og retningslinjer for betalingssystemer for skogøkosystemtjenester. Sistnevnte betyr at skogeier ikke bare får betalt for treverket, men eksempelvis også for skogens funksjon ved vannføring og vannkvalitet. Et slikt betalingssystemet er bare på skissestadiet, rammeverket er ikke klart og det kan komme endringer, men dette framtidsscenariet finnes.

Enn så lenge er inntektene fra kommuneskogen av tradisjonell karakter, det vil si at verdiene ligger i tømmer og jaktutleie. Kommunen er generelt positiv til tiltak i kommuneskogen, som kan fremme forskning, biologisk mangfold, være til nytte for allmenheten m.m. Gjennom året mottar kommunen henvendelser fra ulike interessenter som ønsker å iverksette nettopp gode tiltak og initiativ. Enten det er Høgskolen i Østfold og Birdlife Østfold som ønsker å etablere kunstige reirplattformer for fiskeørn, lokale turlag som vil merke og rydde stier og kjøre opp skiløyper, birøktere som vil ha bigårdsplass for produksjon av skogsbær- og lynghonning eller Norsk institutt for bioøkonomi som ønsker forsøksfelt for omstilling til blodningsbestand. Målet er å fortsette denne positive praksisen.

18 Vedlegg

18.1 Ressurstall hentet fra skogbruksplan

2 Teigoversikt:

Teig	Gnr.	Bnr.	Teignavn	Areal i dekar		Total kubikk-masse i m ³
				Produktivt	Totalt	
1	479	3,23	KVERNUSÅSEN	192	232	3 063
2	469,47 0	5,6,28	KASTÅSEN	9 153	10 490	160 457
3	465	1	ERSRUDHAGEN	330	335	8 036
4	465	1	BERGERUDÅSEN	68	69	1 082
5	467	13	ØSTANESHAGEN	100	103	1 546
6	467	11	ØSTANESÅA	28	39	959
7	463	1	SANDSMOEN	4	10	66

8	463	1	GJESTADHAGEN	267	287	6 391
9	463	14	HAUGEN	0	2	0
10	461	13,17,2 0,21,23	GANSBRUKET	0	27	0
11	456,45 7,459	3,41,2	KVERNBRÅTAN	159	176	4 170
12	459	2	BY	15	79	277
13	432	10		0	2	0
14	457,45 9	31,5	VESLESJØLEN	360	438	3 703
15	433,43 5,436	1,19,20 ,35,80, 1,17,57 ,101,10 2,103	HEIA	4 535	5 210	73 683
16	435	4	LINTJENNÅSAN	89	121	595
17	436	1	HEIA - DELERUD	443	463	7 393
18	432	29	TOFSRUDNEBBEN	7	7	91
19	432	42,50	HOLTERHUSET	0	8	0
20	413	369	HOVINSTRAND NORD	0	20	0
21	421	132	FETSUND STASJON	0	21	0
22	413	80	HOVINHØGDA SKOLE	3	20	74
23	418	1	TIENTJERNET - FURUKOLLEN	49	69	799
24	447	2	BJANESHAUGEN	183	366	4 222
25	302	1,60	VÅRÅSEN	5 986	6 321	63 583
26	300	44	AREMOEN	19	44	257
27	223	10	ÅNNERUD	13	16	301
28	325	15	BRÅTAN	81	115	1 651
29	291,29 3	34,41,1 13	LINDEBERG	52	125	378
30	300	6		31	44	149

3 Hovedtall for eiendommen

Areal:	
Totalt areal:	25 258 dekar
Totalt skogareal:	24 823 dekar
Produktivt skogareal:	22 165 dekar
Registrert areal med nøkkelbiotoper:	127 dekar

Kubikkmasse:	
Total kubikkmasse:	342 926 m ³
Kubikkmasse på drivbare arealer :	341 101 m ³
Kubikkmasse pr. dekar på drivbare arealer:	15.45 m ³ /dekar

Tilvekst:	
Tilvekst hogstklasse 2:	381 m ³
Tilvekst hogstklasse 3 – 5:	12 088 m ³
Total tilvekst:	12 469 m ³
Gjennomsnittlig tilvekst/dekar	0.56 m ³ /dekar
Gjennomsnittlig tilvekstprosent	3.7 %

Produksjonsevne:	
Produksjonsevne:	11 149 m ³
Produksjonsevne pr. dekar:	0.50 m ³ /dekar

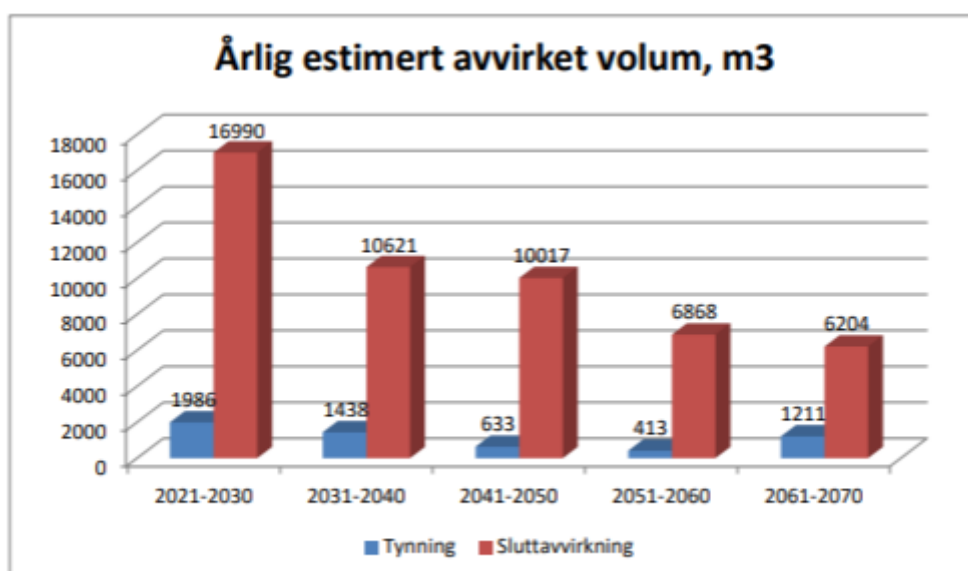
Beregnet årlig hogstkvantum første 10-års periode:	
Sluttavvirkning:	16 990 m ³
Tynning:	1 986 m ³
Sum:	18 976 m ³

Alle tall for kubikkmasse er brutto uten bark. Miljøhensyn, topp og avfall vil redusere det nyttbare hogstkvantumet. Fradragene vil normalt være 10- 15 % i vanlige skogsområder.

3.1 Avvirkningsprognose

Periode	Årstall	Årlig estimert avvirket volum, m ³		
		Tynning	Sluttavvirkning	Sum
1	2021 - 2030	1 986	16 990	18 976
2	2031 - 2040	1 438	10 621	12 059
3	2041 - 2050	633	10 017	10 650
4	2051 - 2060	413	6 868	7 281
5	2061 - 2070	1 211	6 204	7 415

Prognosetallene forutsetter optimal skogkultur. Her er både raskest mulig etablering av ny skog, oftest planting, med tilstrekkelig tetthet, og ungskogpleie til rett tidspunkt avgjørende (Salgskvantum må reduseres 10-15%). Merk at prognosene er en teoretisk modell basert på forutsetninger som tømmerpriser, forrentningskrav og skogkultur.

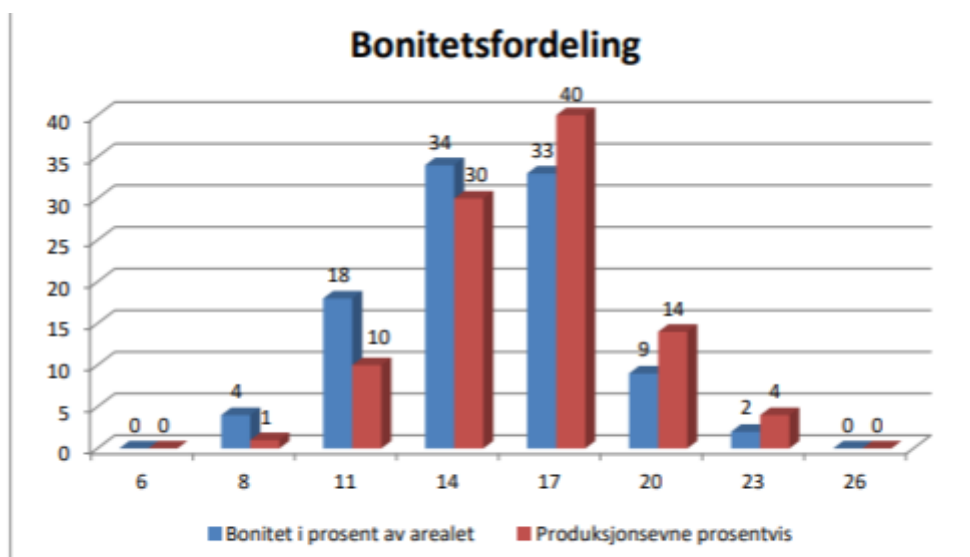

3.2 Markslagsfordeling

Markslag	Dekar	%	Sum dekar
Produktivt skogareal:			
Høy bonitet (17 og høyere)	9 530	43	
Middels bonitet (11 og 14)	11 574	52	
Lav bonitet (8 og lavere)	976	4	22 081
Produktivt skogareal ikke i bruk*	84		84
Verneområde**	922		922
Uproduktivt skogareal:			
Myr	759		
Uproduktiv skog	130		
Impediment	2		
Veger, kraftgater o.l.	474		
Vann	119		
Teknisk impediment	245		
Velteplass	1		
Annen Skog	922		
Andre Arealer	5		
Dyrket mark og beite:			
Andre markslag	435		3 092
Totalt areal			25 258

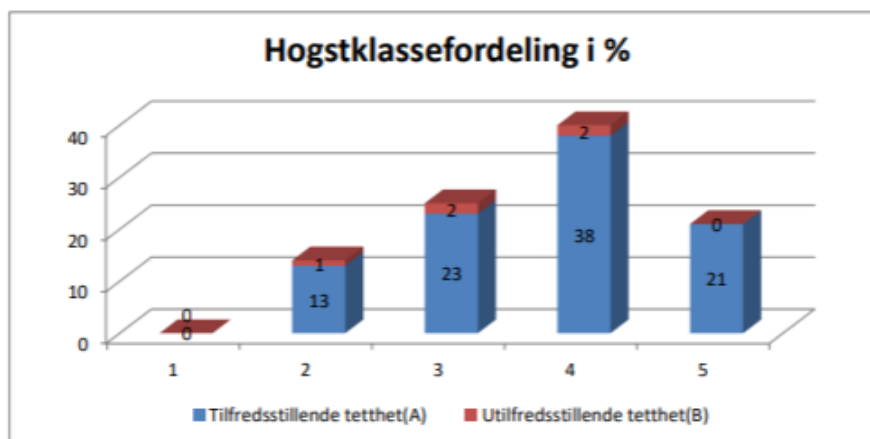
* Produktiv skog i nøkkelbiotoper som skal stå urørt, eller skog som ikke er økonomisk drivverdig.

** Alt areal i verneområder.

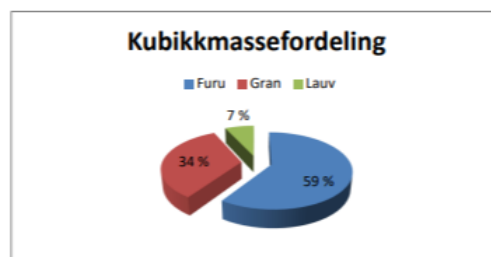
Bonitetsfordeling og produksjonspotensial vist i prosent for hver bonitetsklasse.

Utgangspunktet for bonitetsfordelingen er areal, mens det for produksjonspotensialet er m³

3.4 Stående kubikkmasse

Treslag	Kubikkmasse drivbar skog	Kubikkmasse på arealer som er unntatt for hogst	Kubikkmasse på uproduktive arealer	Sum	Stående kubikkmasse %
Gran	114 186	1 068	0	115 254	33
Furu	204 944	314	0	205 258	59
Lauv	21 971	443	0	22 414	6
Sum	341 101	1 825	0	342 926	
%	99	0	0		

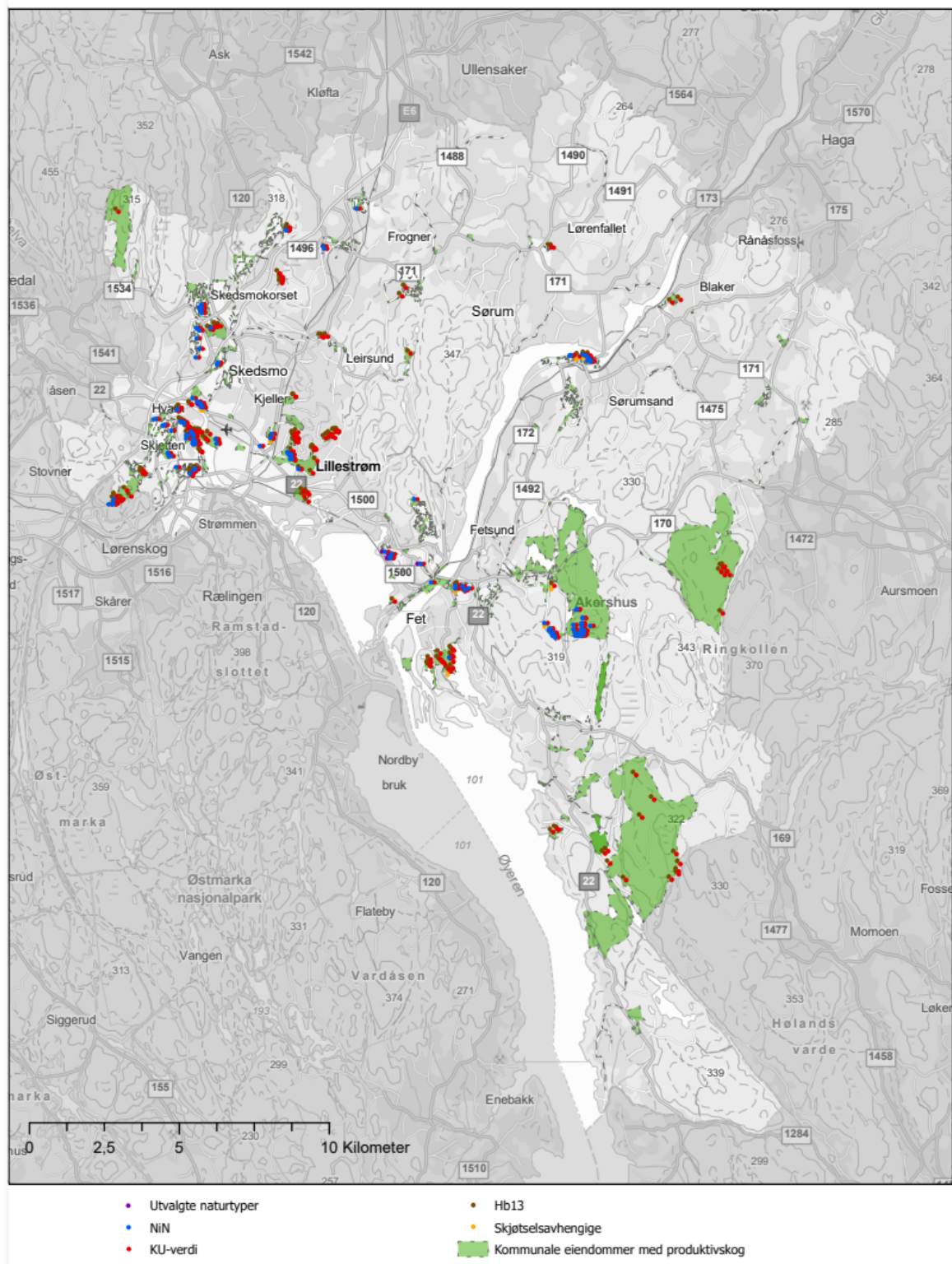
Kubikkmasse drivbar skog fordelt på treslag

3.6 Vegetasjonstyper

Produktivt areal fordelt på vegetasjonstyper

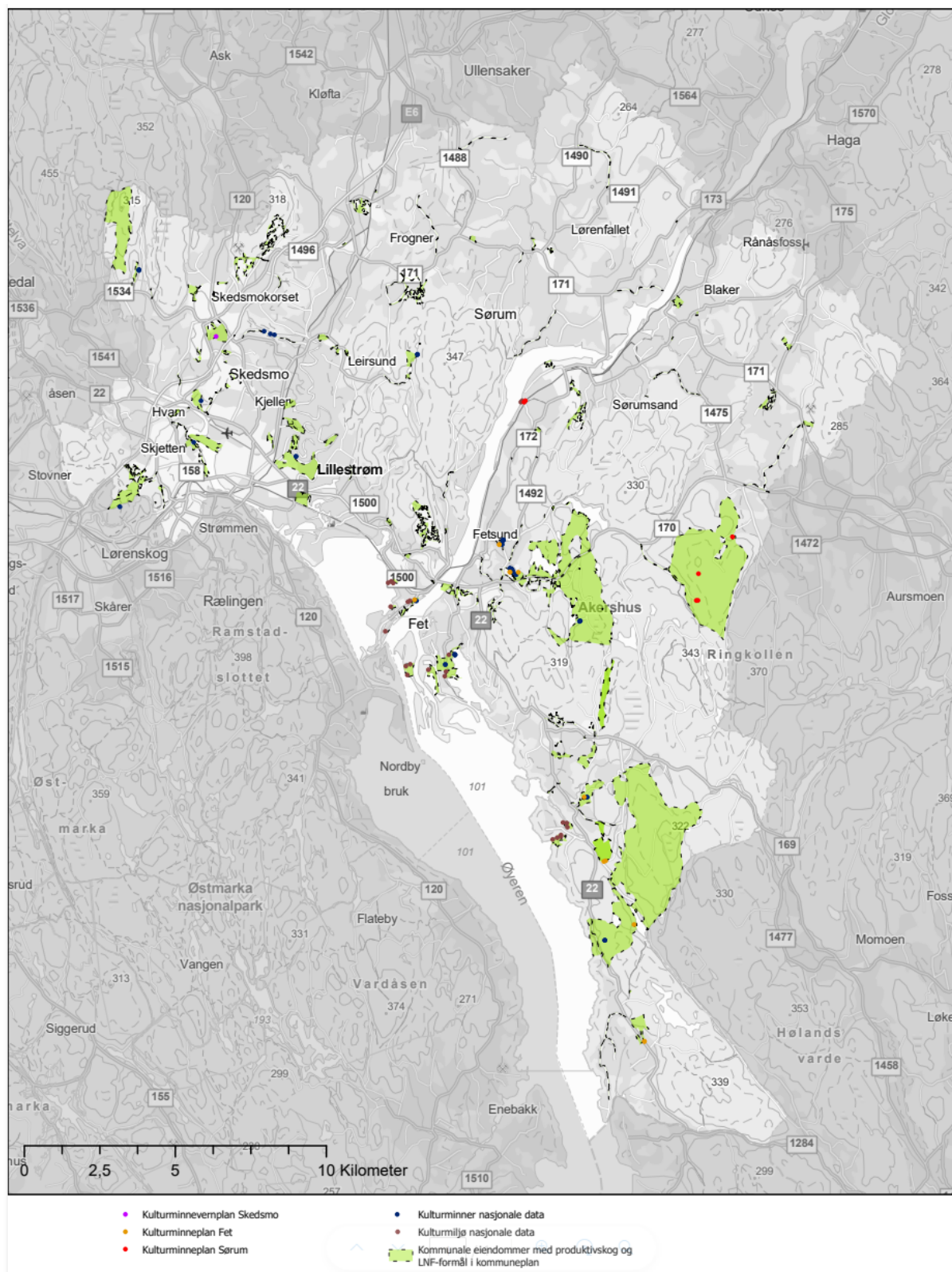
	Dekar	%
Blokkbærskog	1 691	8
Blåbærskog	5 873	26
Bærlýngskog	10 861	49
Furumyrskog	13	0
Gran og bjørkesumpskog Fattig/middels rik	14	0
Høgstaudekog	56	0
Lavskog	481	2
Lågurtskog	1 249	6
Røsslynghei	117	1
Småbregneskog	1 458	7
Storbregneskog	351	2
Ikke registrert	0	0
Sum	22 165	100

18.2 Naturtyper i kart

Naturtyper i Lillestrøm kommuneskog markert med punkt i kart, pr september 2025. Punktene er forskjøvet slik at de ikke kommer over hverandre, da flere registreringer ligger i samme lokalitet. Dette er samme kartet som vist tidligere i strategien, men lokalitetene er markert med punkter og ikke flater for å se dem lettere.

18.3 Kulturminner i kart

Kulturminner i Lillestrøm kommuneskog markert med punkt i kart, pr september 2025.

18.4 Lover og forskrifter

Skogforvaltningen og driften av kommuneskogen bygger på flere lover og forskrifter, statlige planer og strategier, kommunale planer og skogsertifiseringsstandard. Her er de viktigste listet opp, og oversikten er ikke uttømmende:

Lover

- [Lov om skogbruk \(skogbrukslova\)](#)
- [Lov om forvaltning av naturens mangfold \(naturmangfoldloven\)](#)
- [Lov om vassdrag og grunnvann \(vannressursloven\)](#)
- [Lov om kulturminner \(kulturminneloven\)](#)
- [Lov om friluftslivet \(friluftsloven\)](#)
- [Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag \(motorferdselloven\)](#)
- [Lov om jakt og fangst av vilt \(viltloven\)](#)
- [Lov om planlegging og byggesaksbehandling \(plan- og bygningsloven\)](#)
- [Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker \(forvaltningsloven\)](#)
- [Lov om vern mot forurensninger og om avfall \(forurensningsloven\)](#)
- [Lov om jord \(jordlova\)](#)

Forskrifter

- [Forskrift om berekraftig skogbruk](#)
- [Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier](#)
- [Forskrift om skogfond o.a.](#)
- [Forskrift om skogbehandling og skogsdrift i Oslo og nærliggjande kommunar](#)

Statlige planer og strategier

- [Handlingsplan for skogbruk i Oslo og Viken 2021-2025](#), Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus
- [Skog- og trenæringa – ein drivar for grøn omstilling](#), Landbruks- og matdepartementet
- [Verdier i vekst: Konkurransedyktig skog- og trenæring, Meld. St. 6 \(2016- 2017\)](#), Landbruks- og matdepartementet

- [Klimaplan for 2021 – 2030, Meld. St. 13 \(2020-2021\)](#), Klima- og miljødepartementet

Annet

- [Norsk PEFC Skogstandard](#)
- Statlig sikret friluftslivsområder
-

18.5 Kommunale planer og strategier

Kommuneskogstrategien følger opp ulike temaplaner og strategier i kommunen, som:

Kommuneplanens samfunnsdel: Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede strategiske plan og planstrategien og planprogrammet beskriver hvilke utfordringer kommunen står foran og hvordan planarbeidet skal legges opp. *Kommuneplanens samfunnsdel 2025 – 2036* hadde en høringsfrist for innspill 1. september 2025.

Kommuneplanens arealdel: Den langsiktige arealstrategien er en overordnet føring for arealforvaltningen. Den gir strategiske prioriteringer og viser sammenhengen mellom kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. *Kommuneplanens arealdel for 2026-2038* skal også revideres, og vil bli lagt ut til offentlig ettersyn i løpet av høsten 2025. Kommuneplans arealdel er relevant for kommuneskogstrategien da den inneholder ulike hensynssoner og soner med angitte særlige hensyn også på skogsarealer.

Reguleringsplaner: I kommuneskogen finnes to områder regulert til naturvern med egne bindende bestemmelser.

Klimastrategi: Klimastrategien inneholder mål og hovedområder for kommunens klimaarbeid med strategier og virkemidler for å komme til et lavutslippssamfunn. Et av virkemidlene som fremheves er bevaring av karbonlagre, redusere utslipp og øke opptak av karbon i skog.

Temaplan landbruk: Temaplan landbruk 2024-2027 med handlingsplan skal synliggjøre landbruksnæringa i Lillestrøm og hvordan kommunen skal bidra til å nå viktige nasjonale, regionale og kommunale mål innenfor jord- og skogbruk. Økt oppslutning om tiltak som øker karboninnholdet i jorda, nullvisjon for omdisponering av høyproduktivt skogareal og økt bruk av tre som bygningsmateriale er noe av det planen omhandler.

Temaplan for naturmangfold: Temaplanen for naturmangfold gir en oversikt over kunnskapen om naturmangfoldet i kommunen, og legger føringer for videre arbeid med naturmangfoldet. Et av tiltakene i planen er å gjennomføre restaurering av natur. Det er gjennomført ett myrrestaureringsprosjekt i kommuneskogen, og flere myrer er aktuelle å restaurere.

Temaplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet: Denne temaplanen skal tilrettelegge for fysisk aktivitet for kommunens innbyggere gjennom hele livet. Friluftsliv er en viktig del av planen, herunder tilrettelegging for turstier, skiløyper o.l. som blant annet berører kommuneskogen. Temaplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2025-2028 skal behandles politisk høsten 2025.

Tiur «på jobb» i kommuneskogen Mork skog østre, 2020. FOTO: Øystein Søbye.

